

**OUDEREN-
BEHOEFTENONDERZOEK**
2022-2023

WAT HEBBEN DEZE MENSEN MET ELKAAR GEMEEN?

Geboren
in
1955

Er bestaat niet zo iets als dé oudere

MENSEN VAN DEZELFDE LEEFTIJD VERSCHILLEN

- Kalenderleeftijd speelt **geen** prominente rol in het voorspellen of je gezond en actief ouder zal worden
- Verouderingsproces wordt bepaald:
 - Voor 20% door genen
 - Voor 80% door leefstijl en perceptie (Hoe oud voel je je?)

*L'âge véritable est celui qu'on a
dans sa tête*

Je echte leeftijd zit in je hoofd

VERGRIJZING

- = belangrijke uitdaging voor de komende decennia: wereldwijd én lokaal

Wereld (60+)	Absolute cijfers	%
2012	809 miljoen	11%
2030	1.375 miljard	16%
2040	2.031 miljard	22%

Mechelen	Absolute cijfers	%
2012	18.310	22%
2030	23.020	25%
2040	24.253	26%

Vlaanderen	Absolute cijfers	%
2012	1.160.190	18%
2030	1.468.965	21%
2040	1.654.368	22%

VERGRIJZING

= succesverhaal *'En ze leefden nog lang en gelukkig'*

- » Gevolg van minder kindersterfte, vooruitgang gezondheidszorg, betere levensomstandigheden
- » Levensduur : 122 jaar (Jeanne Calment)
- » Levensverwachting stijgt (de laatste 100 jaar zijn we gemiddeld 30 jaar ouder geworden), vooral de oudsten nemen toe (= **dubbele vergrijzing**). Babyboomers worden 85 jaar in 2025-2030.

LEVENSIJAREN IN GOEDE GEZONDHEID VLAANDEREN

- Mannen: gemiddeld
 - Levensverwachting: *82 jaar*
 - Gezonde levensjaren: 73 jaar
- Vrouwen: gemiddeld
 - Levensverwachting: *86 jaar*
 - Gezonde levensjaren: 73 jaar

Beleid moet inzetten op **Healthy Ageing**

Kernbegrippen:

- Gezond leven
- Sociale relaties onderhouden
- In een aangepaste, leeftijds-vriendelijke omgeving wonen
- Zich inzetten voor de anderen
- Nieuwe dingen leren

OUDEREN- BEHOEFTEONDERZOEK

2022-2023

MECHELEN

OUDERENBEHOEFTENONDERZOEK

- Sinds 2004
- Doel: behoeften inschatten bij thuiswonende ouderen
- Samenwerking VUB en Mechelse Ouderenraad
- Lijst met 79 vragen afgenomen in de herfst 2022 - schriftelijk
- Vergelijking met vijf jaar geleden, met Vlaanderen en met tien andere centrumsteden

8 THEMA'S

Openbaar domein

Mobiliteit

Huisvesting

Sociale cohesie

Respect & sociale inclusie

Participatie, engagement & vrije tijd

Communicatie & informatie

Zorg & gezondheid

Leertijdsvriendelijke stad

PUBLICATIE

[www.mechelen.be/
ouderenbehoefteonderzoek](http://www.mechelen.be/ouderenbehoefteonderzoek)

Ouderenbehoefte-
onderzoek 2022-2023

**HOE GAAT HET
MET DE MECHELSE
60-PLUSSERS?**

0479 99 75 52
SENIOREN@MECHELEN.BE
WWW.MECHELEN.BE/SENIOREN

MECHELEN

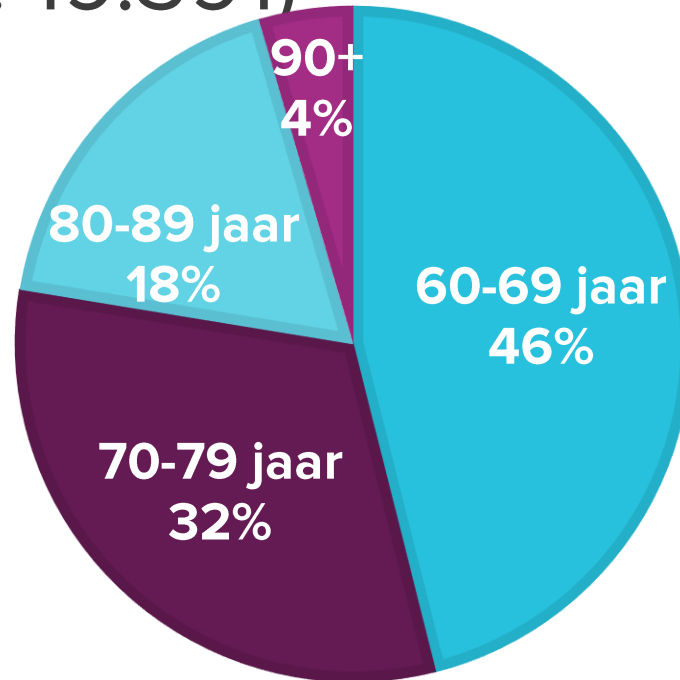

INHOUD

1. Wie zijn de 60-plussers?
2. Huisvesting
3. Mobiliteit
4. Leefijdsvriendelijke buurt
5. Gezondheid, zorg & welzijn
6. Vrije tijd
7. Maatschappelijke bijdrage

AANTALLEN ANNO 2023

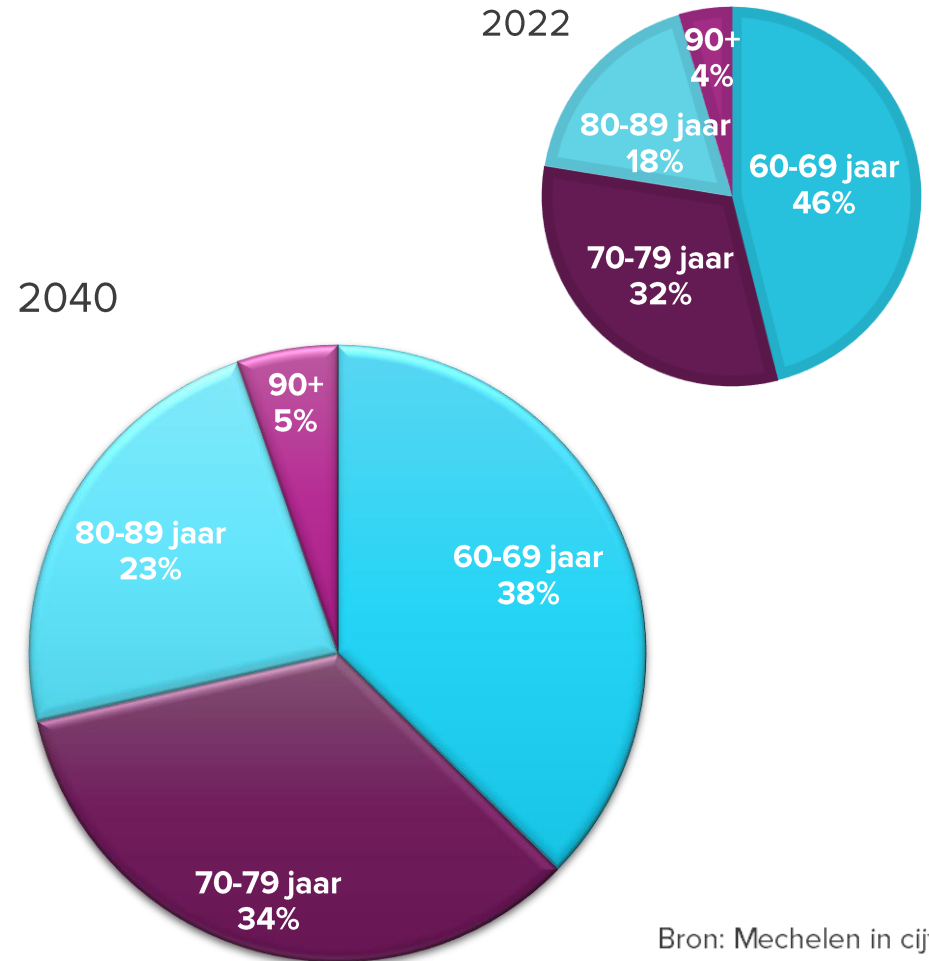
Aantal 60-plussers : 20.823
(2017: 19.391)

54% zijn vrouwen
10% heeft niet de Belgische
nationaliteit

PROGNOSES

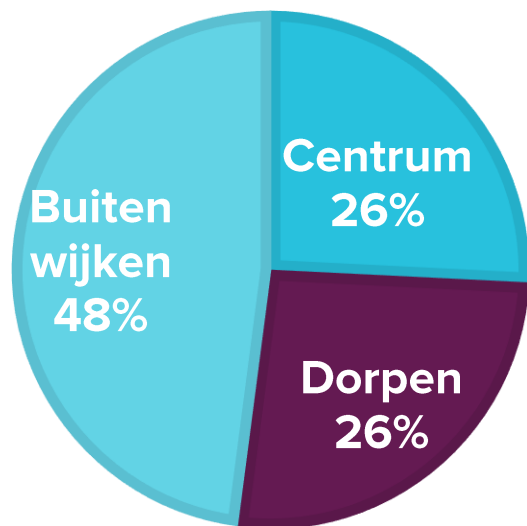
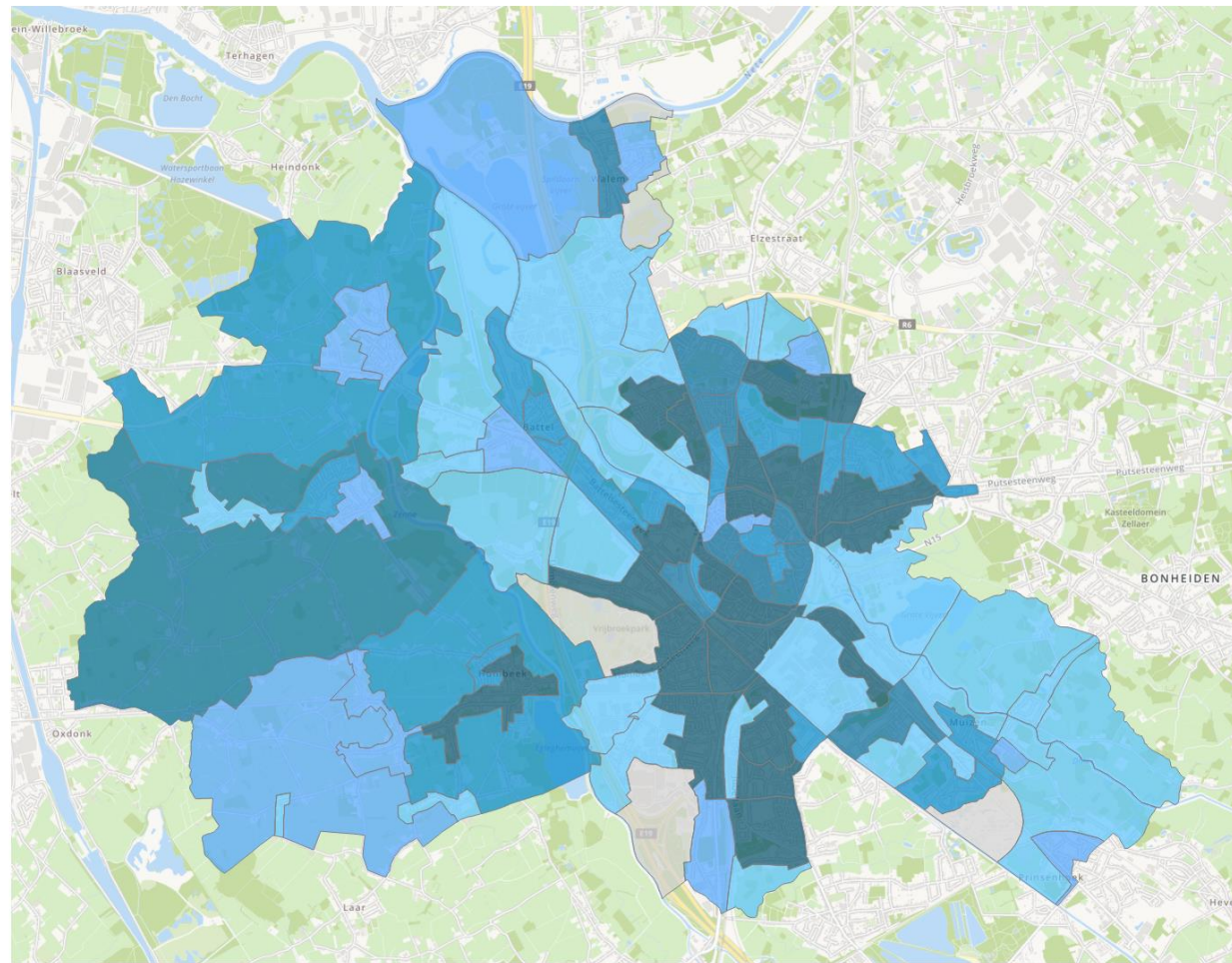
	2023	2030	2040
60-69 jaar	9599	9673	9056
70-79 jaar	6658	7871	8275
80+ jaar	4566	5476	6922
Totaal 60+	20.823	23.020	24.253
totaal inwoners	88.850	90.646	93.662
	23,3%	25,4%	25,9%

Bron: Mechelen in cijfers

GEOGRAFISCHE SPREIDING

60+ jaar - 2022 - Statistische sectoren

Bron: Rijksregister | provincies.incijfers.be

Bron: Mechelen in cijfers

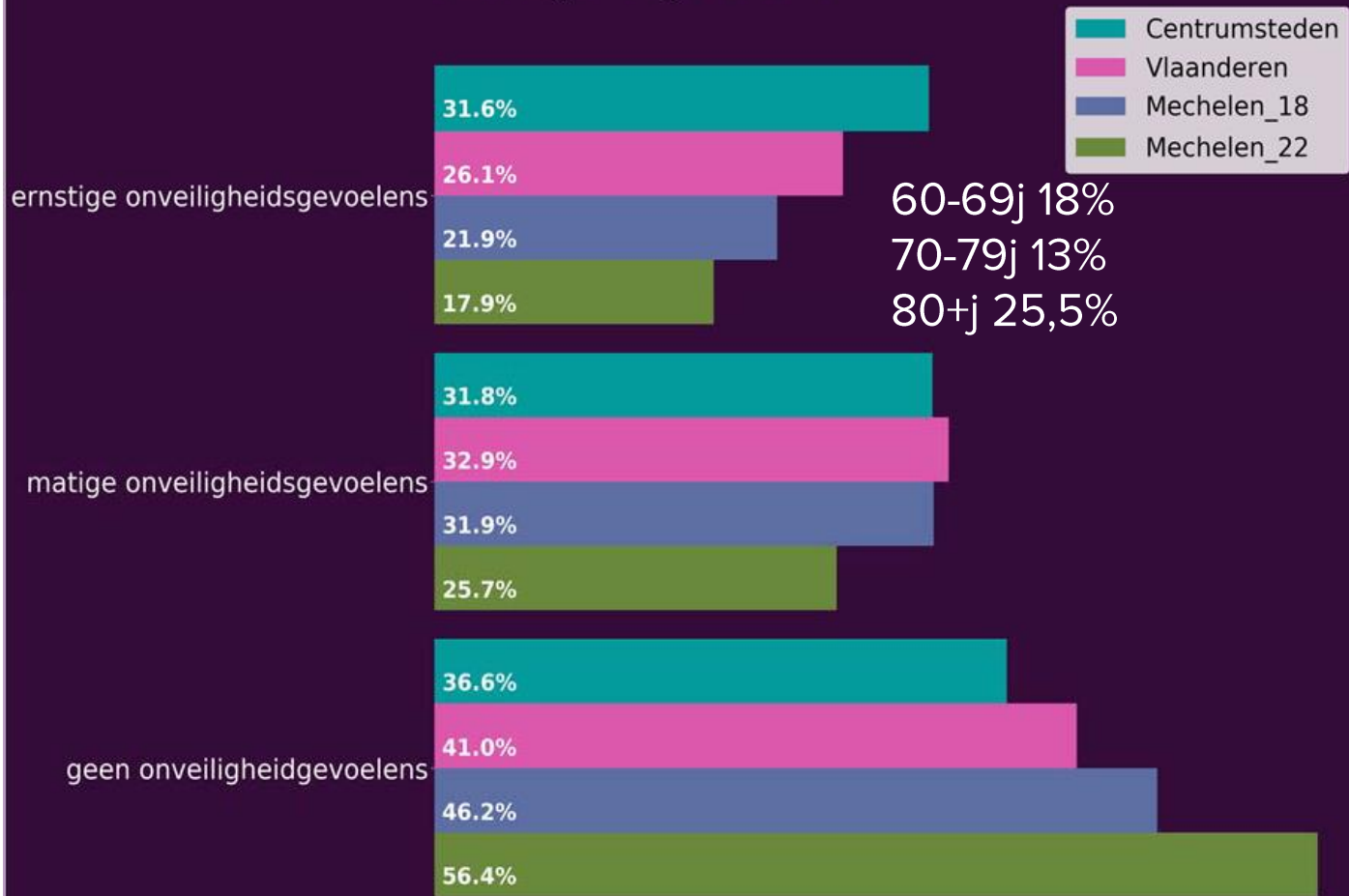

BURGERLIJKE STAAT & INKOMEN

- 65,7% is gehuwd of samenwonend
- Zo'n 7.000 ouderen leven alleen – *heeft invloed op toekomstige zorg*
- Hoog opleidingsniveau: 36% [in 2017: 27%; CST 16%] - *doorgaans betere gezondheid*
- 65% hoger inkomen (> €2.000/maand)
- 35% komt moeilijk rond (iets meer bij 70-79-jarigen en in de dorpen)

VEILIGHEIDSGEVOELENIS

Onveiligheidsgevoelens

	60- plussers	60-69j	70-79j	80+
probleem met het invullen van formulieren	23,7%	20,1%	22,9%	33,3%
gebrek aan informatie	35,3%	33,2%	37,5%	34,5%
onvoldoende inspraakmogelijkheden	33,5%	30,2%	36,8%	33,3%

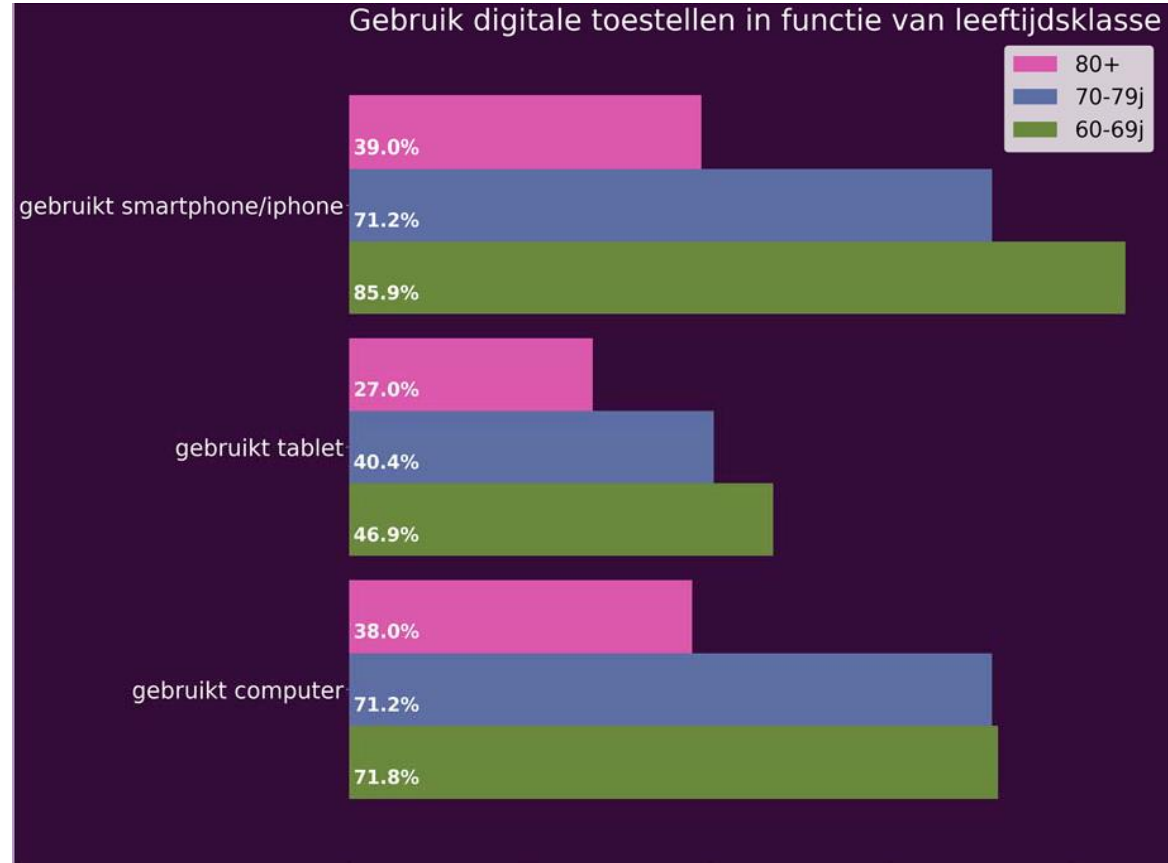
DIGITALE VAARDIGHEDEN

Het voordeel van
ouder dan 40 zijn,
is dat toen we al
onze stommiteiten
begaan hebben er
nog geen internet
bestond. Dus zijn
er ook geen
bewijzen van.

N

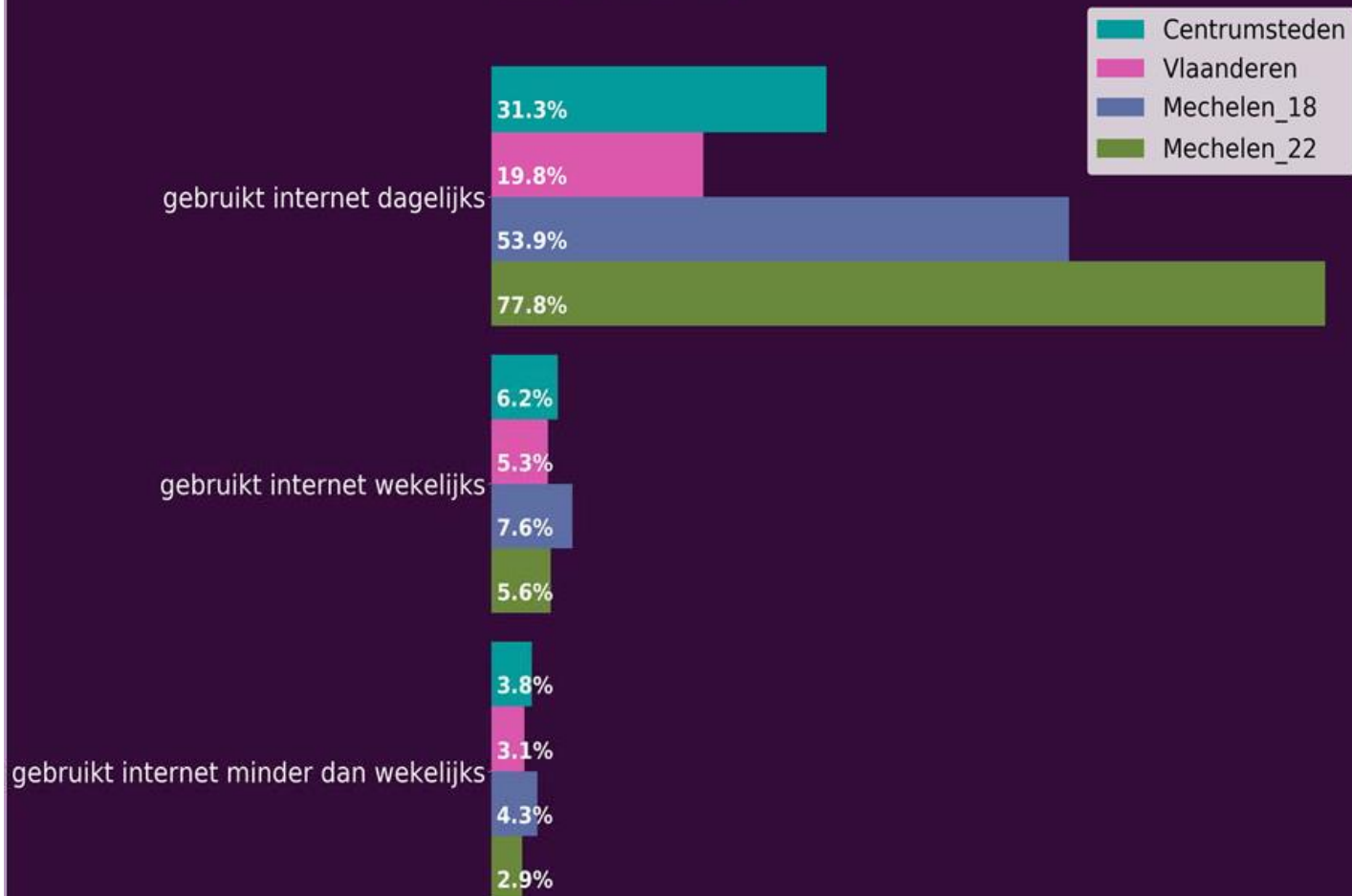
DIGITALE TOESTELLEN

gebruikt computer	61,8%
gebruikt tablet	38,0%
gebruikt smartphone/iphone	67,5%

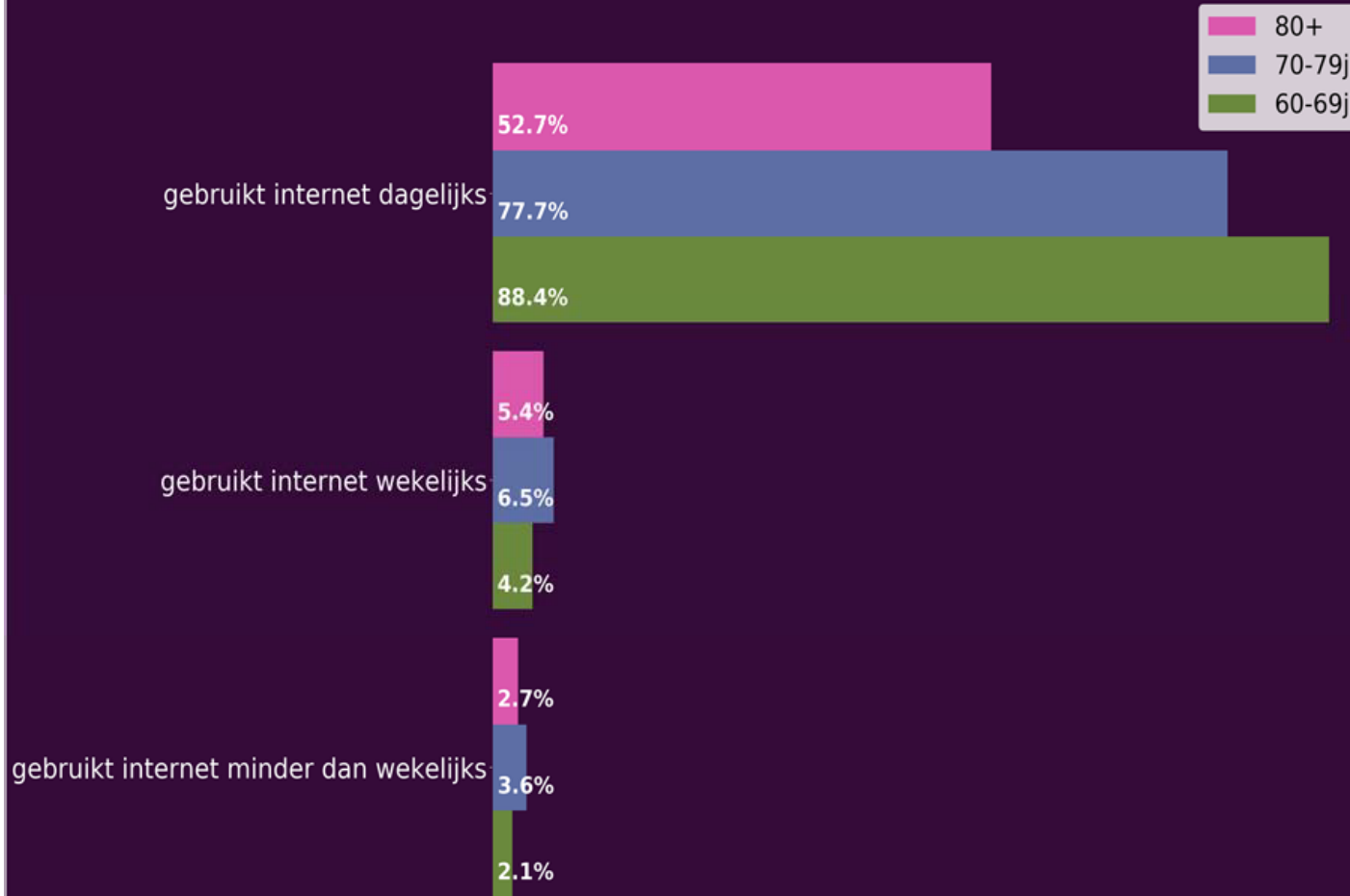
INTERNETGEBRUIK

Gebruik internet

Gebruik internet in functie van leeftijdsklasse

DIGITALE SKILLS

- Online bankieren: 83%
- Online administratie: 60%
- Contacten met (klein)kinderen: 62%
- Contact met overheid: 55%
- Mailen : 86%
- Informatie opzoeken: 90%

- Tweesporenbeleid blijft nodig: online + offline informatie
- Digibank Mechelen is voor ouderen zeker zinvol

2. HUISVESTING

- Een van dé uitdagingen van de vergrijzing: denk op tijd aan later
- Onaangepaste woning => verlies van regie over eigen leven
- Woonbeleidsplan biedt interessante kansen

HUISVESTING

- 76% is eigenaar van z'n woning (bij 80-plussers is dat 70%)
- 70% woont in een eengezinswoning; 27% in een appartement
- 0,6% doet aan kangoeroewonen (vooral vrouwen en 60-79-jarigen)

HUISVESTING: AANGEPAST?

- Slechts 12,5% woont in een aangepaste woning
- 38% spreekt van een ernstig onaangepaste woning (42% bij de 60-69-jarigen)
- 67% wil woning laten zoals ze is. Bereidheid om aan te passen stijgt en is het grootst bij 60-69-jarigen (42%)

ALTERNATIEVEN?

- 13% naar serviceflat; 11,5 % naar aangepaste woning
- 10% naar co-housing
[in 2017 en in CST: 5,9%]
- 6% naar WZC en 6 % naar kinderen
- 26% is afgelopen tien jaar verhuisd; vooral binnen Mechelen. Belangrijkste redenen: aantrekkelijke omgeving (44%), meer voorzieningen (27%), gezondheidsproblemen (25%), huisvestingsproblemen (25%)

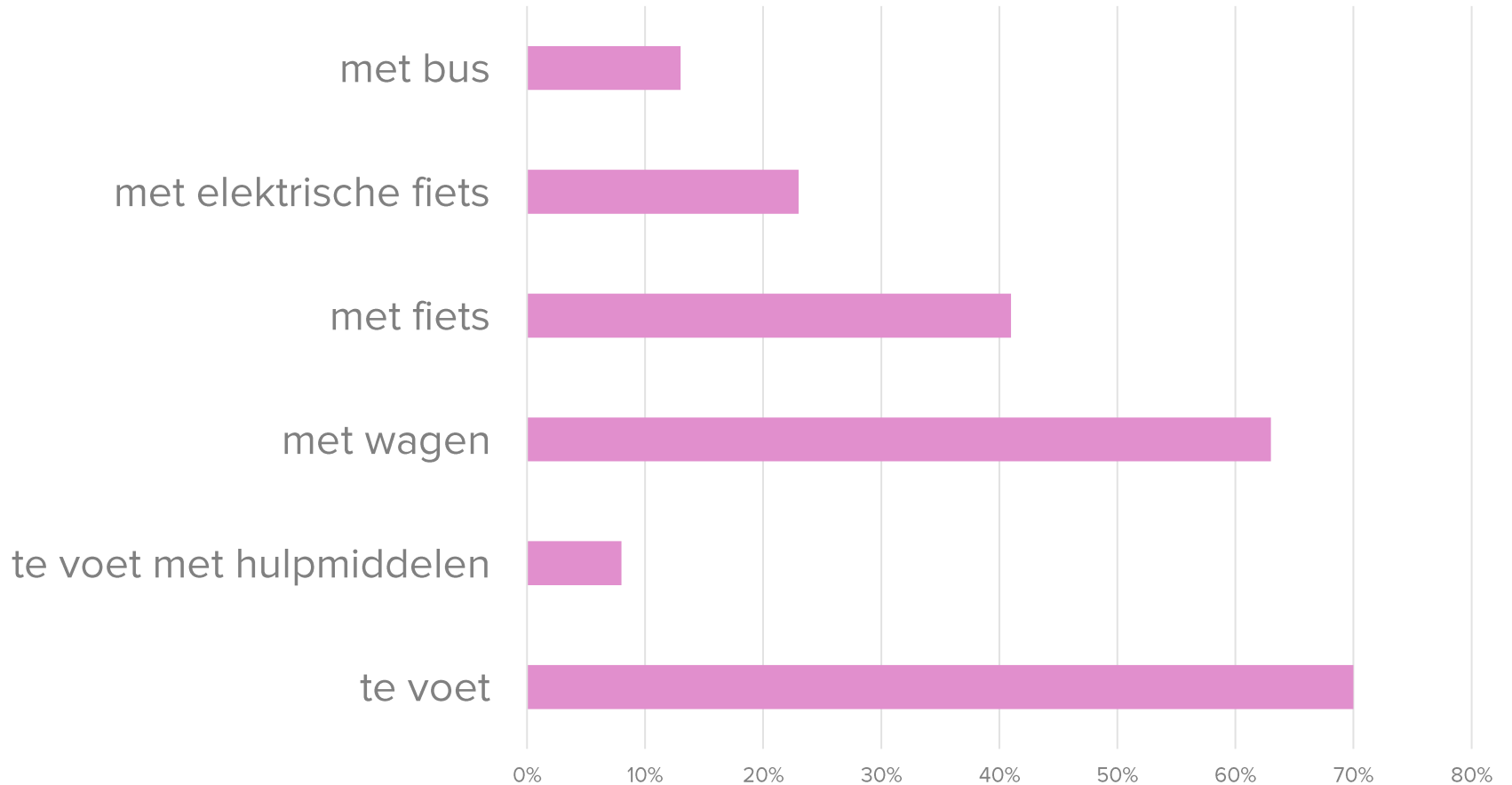
WOONBELEIDSPLAN ALS INSTRUMENT

- Woonbeleidsplan :
 - OD1.4. : inzetten op publieke ruimte en voorzieningen
 - OD2.4.3.: stimuleren van renovatie woningaanbod
 - OD3.4.: stimuleren van tijdig aanpassen van woningen aan behoeften ouderen
 - Actie 93: Woon- en energieloket informeert en staat bij om woning duurzaam en leeftijdsvriendelijk in te richten
 - Actie 122: in dialoog met de doelgroep

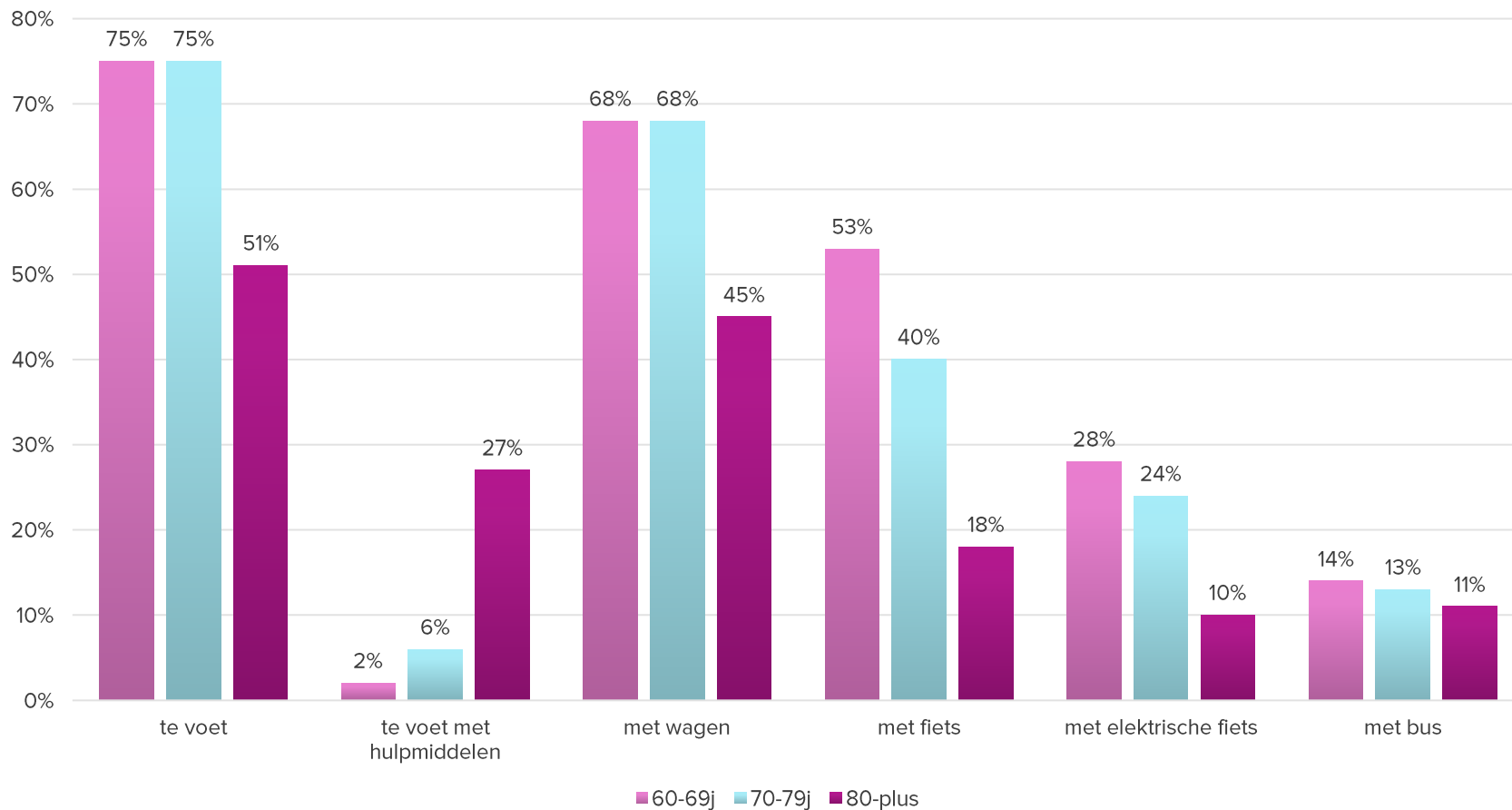
3. MOBILITEIT

- Goede vervoersmodi zijn cruciaal om volwaardig en autonoom deel te nemen aan maatschappelijk leven
- Rustbanken en openbare toiletten zorgen voor meer mobiliteit
- Toegankelijk openbaar domein is goed voor iedereen

VERVOERSMIDDELEN

VERVOERSMIDDEL PER LEEFTIJDSCATEGORIE

GEOGRAFISCHE SPREIDING

Manier van verplaatsen in %	Centrum	dorpen	Buitenwijken
Dagelijks/wekelijks te voet	86.4	54.6	66.3
Dagelijks/wekelijks met auto	60.3	74.6	60.8
Dagelijks/wekelijks met fiets	11.9	49.1	38
Nooit met fiets	52.8	37.3	53
Dagelijks/wekelijks met elektrische fiets	17.4	30	24.1
Dagelijks/wekelijks met bus	16.8	5.4	13.8
Dagelijks/wekelijks met taxi	1.2	0.9	1.2
Nooit met taxi	83	88.2	92.8

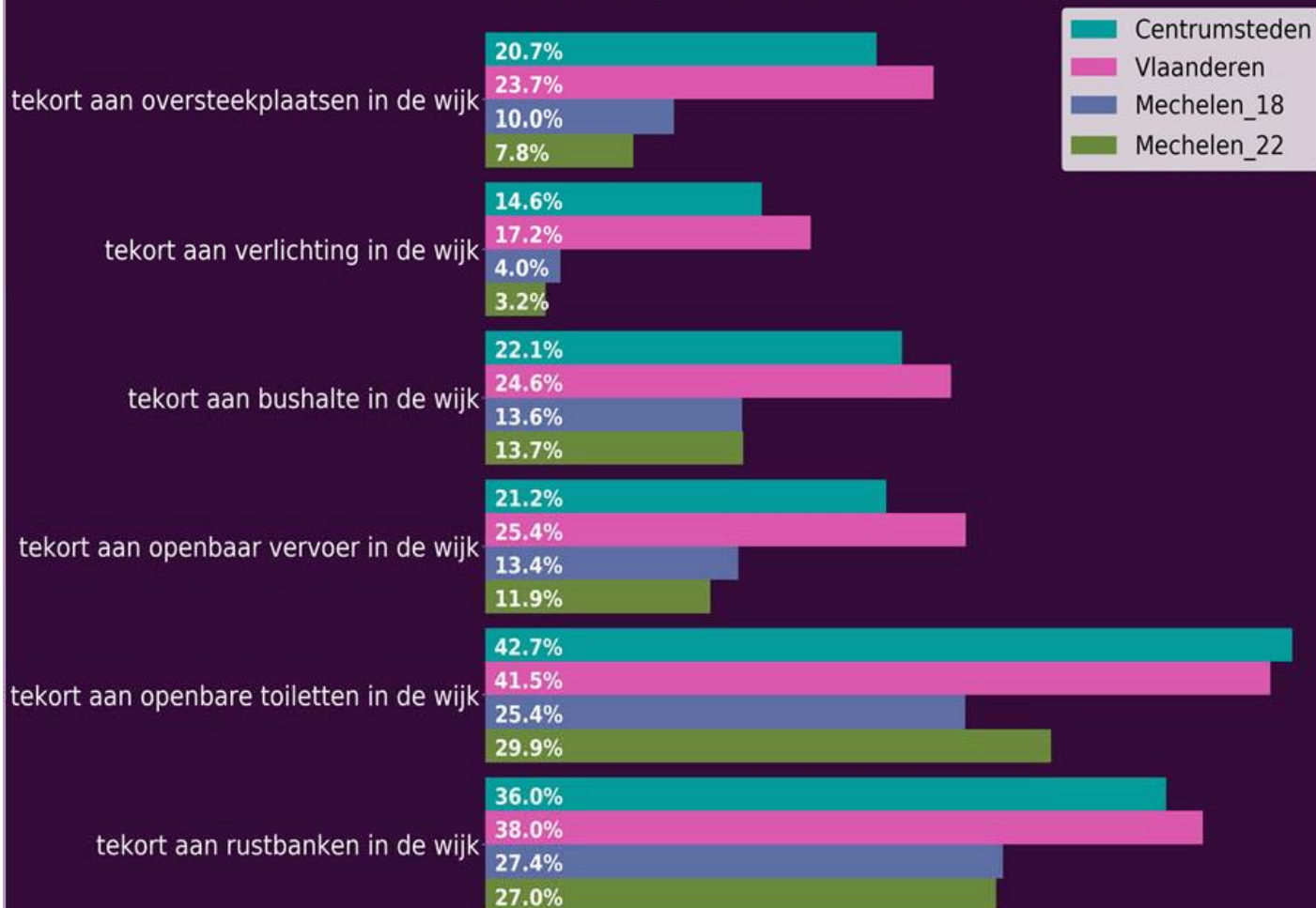

MOBILITEIT

- 15% heeft hulp nodig om zich te verplaatsen (vooral vrouwen 22% en 80-plussers 41%)
- Tevredenheid over aanbod openbaar vervoer: 63% [bij 60'-ers 71%; in 2017 66% en in CST 84%]
- Tevredenheid over parkeerbeleid: 37% [in CST 32%]
- Tevredenheid over verkeersveiligheidsbeleid: 44% [in 2017 64% en in CST 67%]

VOORZIENINGEN MBT MOBILITEIT IN BUURT

Voorzieningen mbt mobiliteit in de wijk

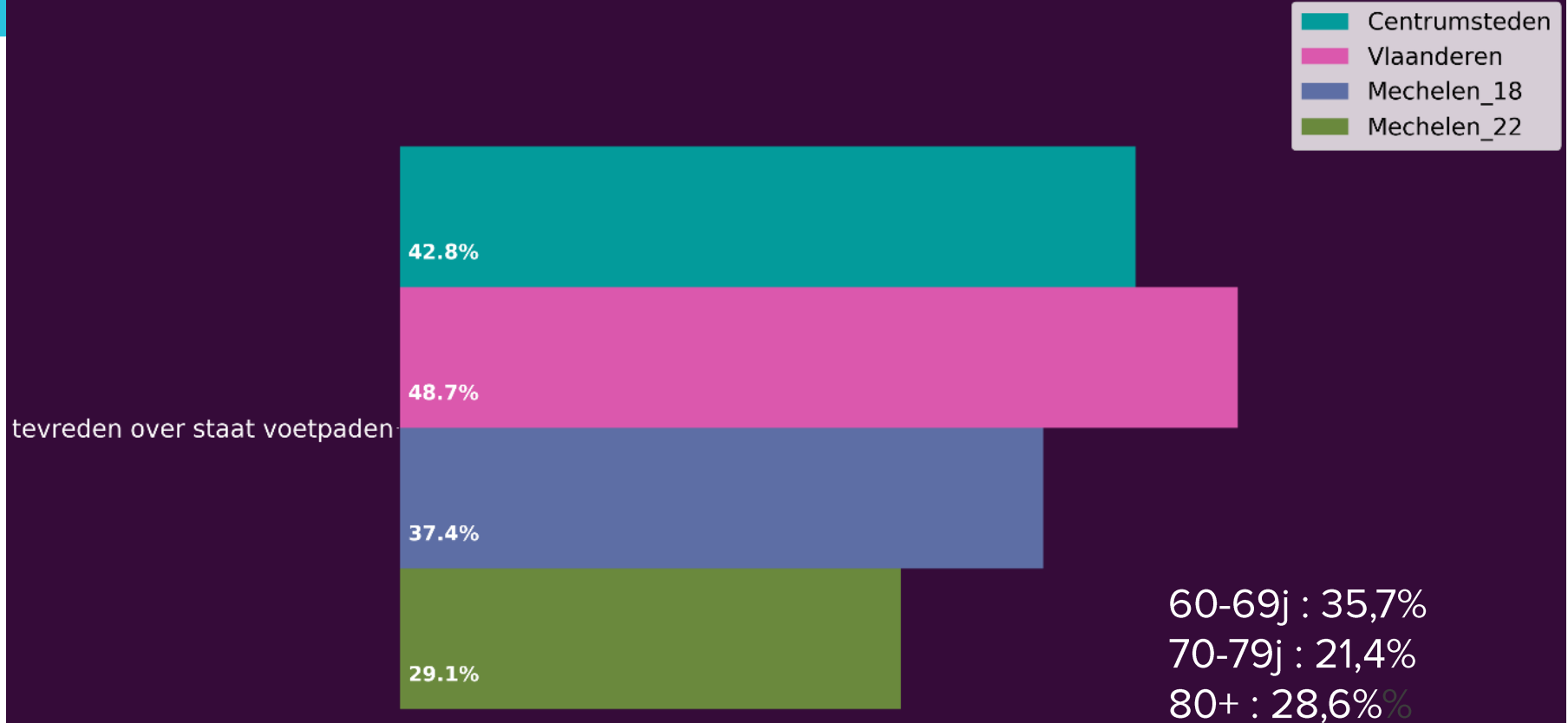

60-69j : 27,3%
70-79j : 29,9%
80+ : 34,7%

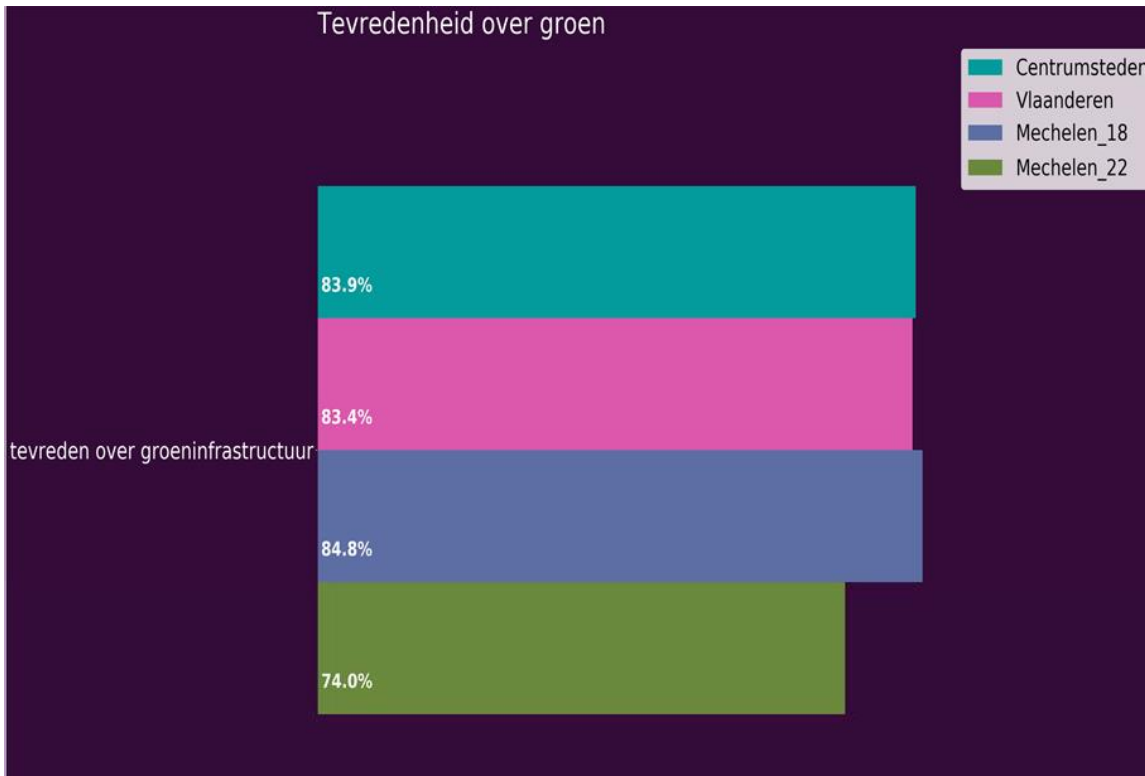
60-69j : 23,8%
70-79j : 25,6%
80+ : 36%

TEVREDENHEID OVER VOETPADEN

Tevredenheid over voetpaden

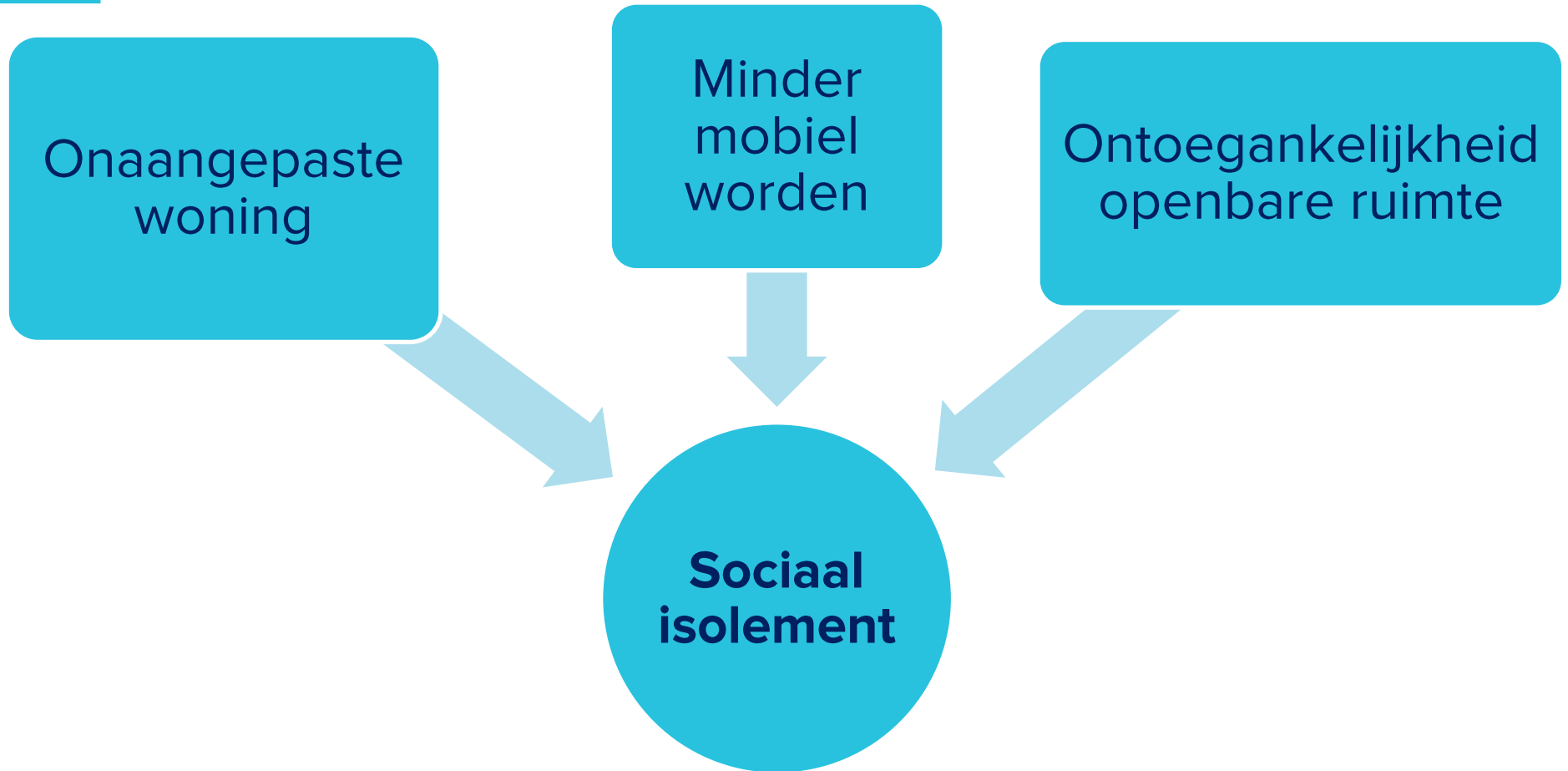
GROENINFRASTRUCTUUR

4. BUURT

- Leven in een leeftijds-vriendelijke buurt vergroot de kans dat je langer leeft & gezond en comfortabel ouder wordt
- Naarmate je ouder wordt, spendeer je meer tijd in je buurt

EEN NIET-LEEFTIJDVRIENDELIJKE OMGEVING

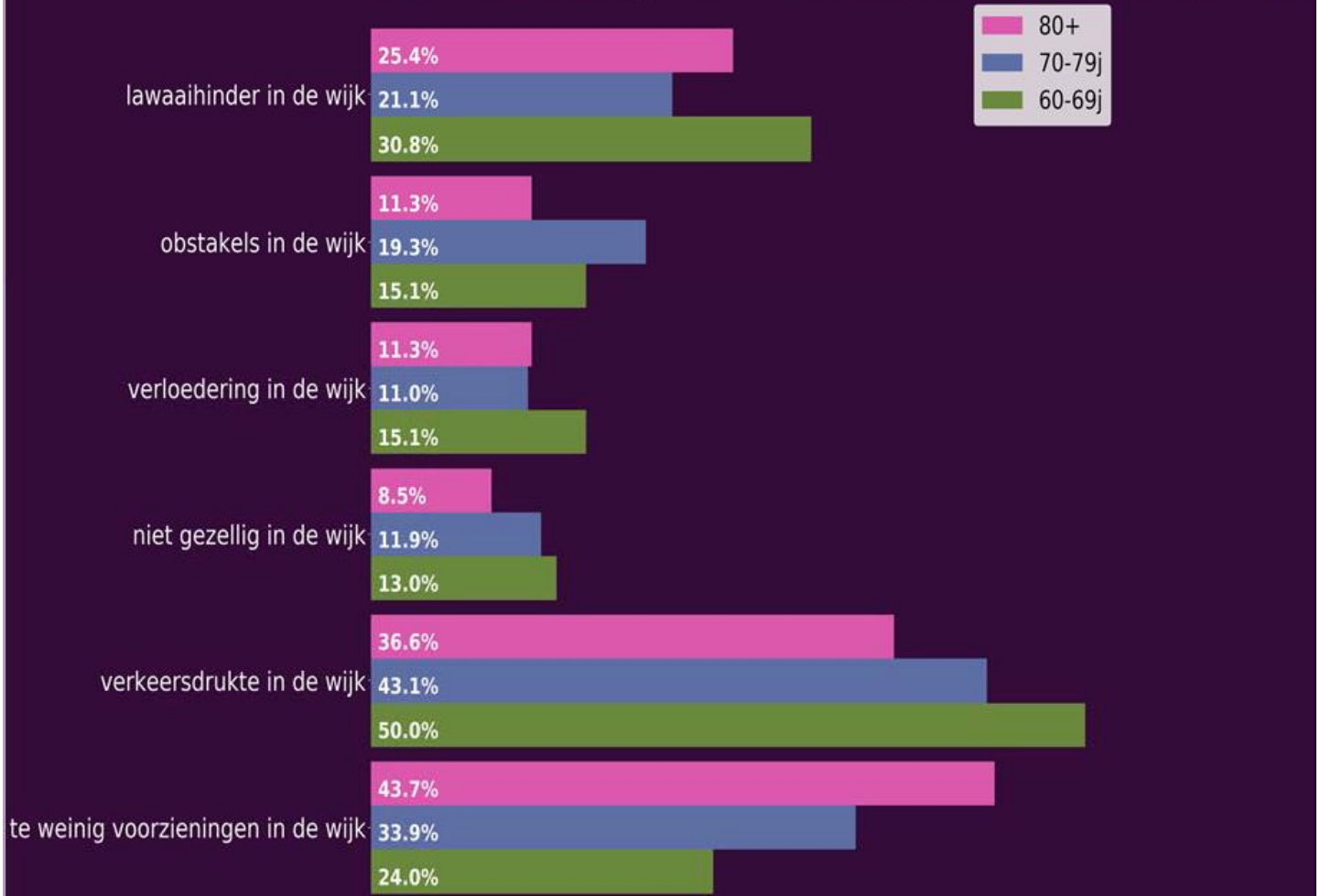
LEEFSITUATIE IN DE BUURT

Leefsituatie wijk ifv infrastructuur

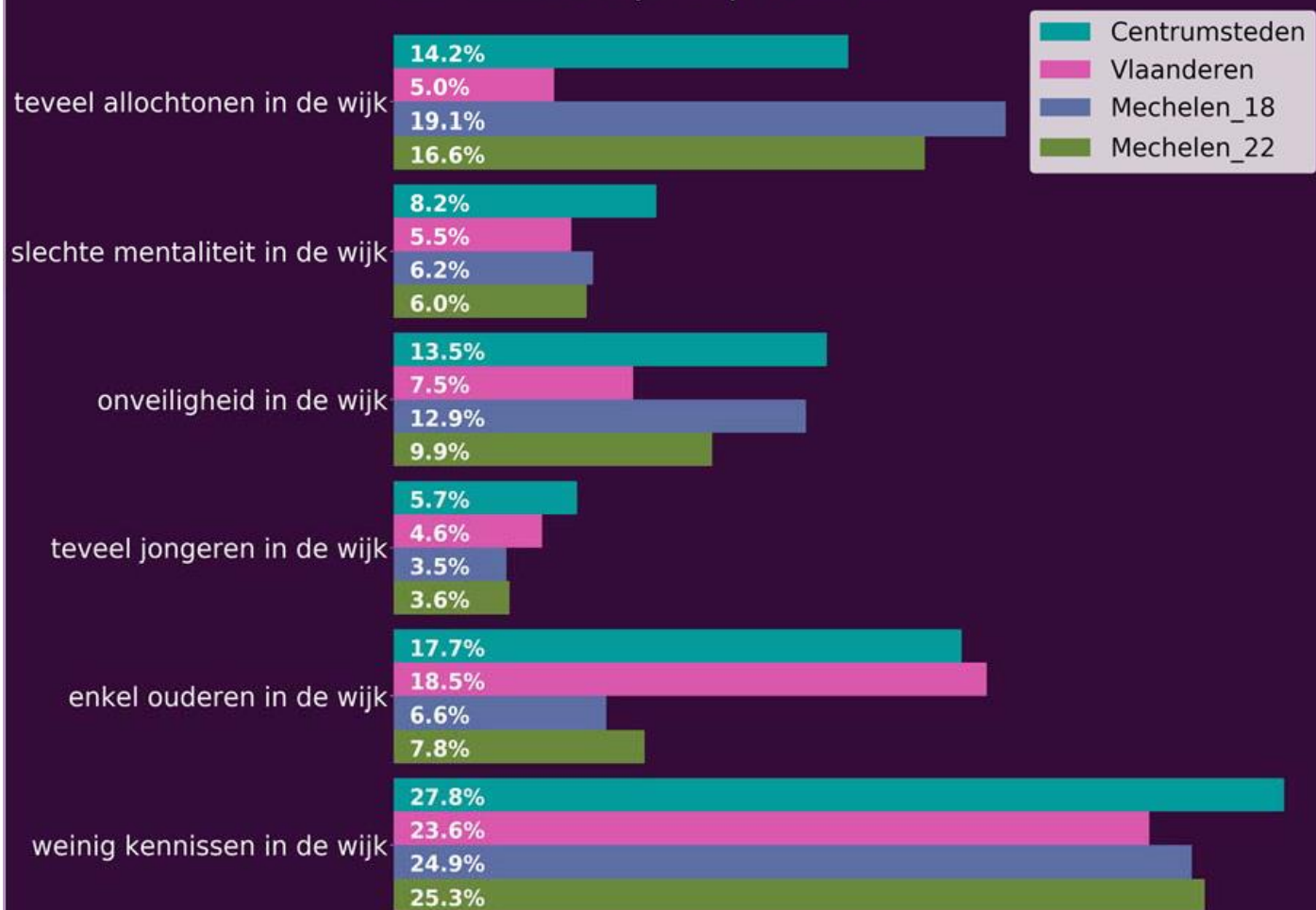

Leefsituatie in de wijk mbt infrastructuur in functie van leeftijdsklasse

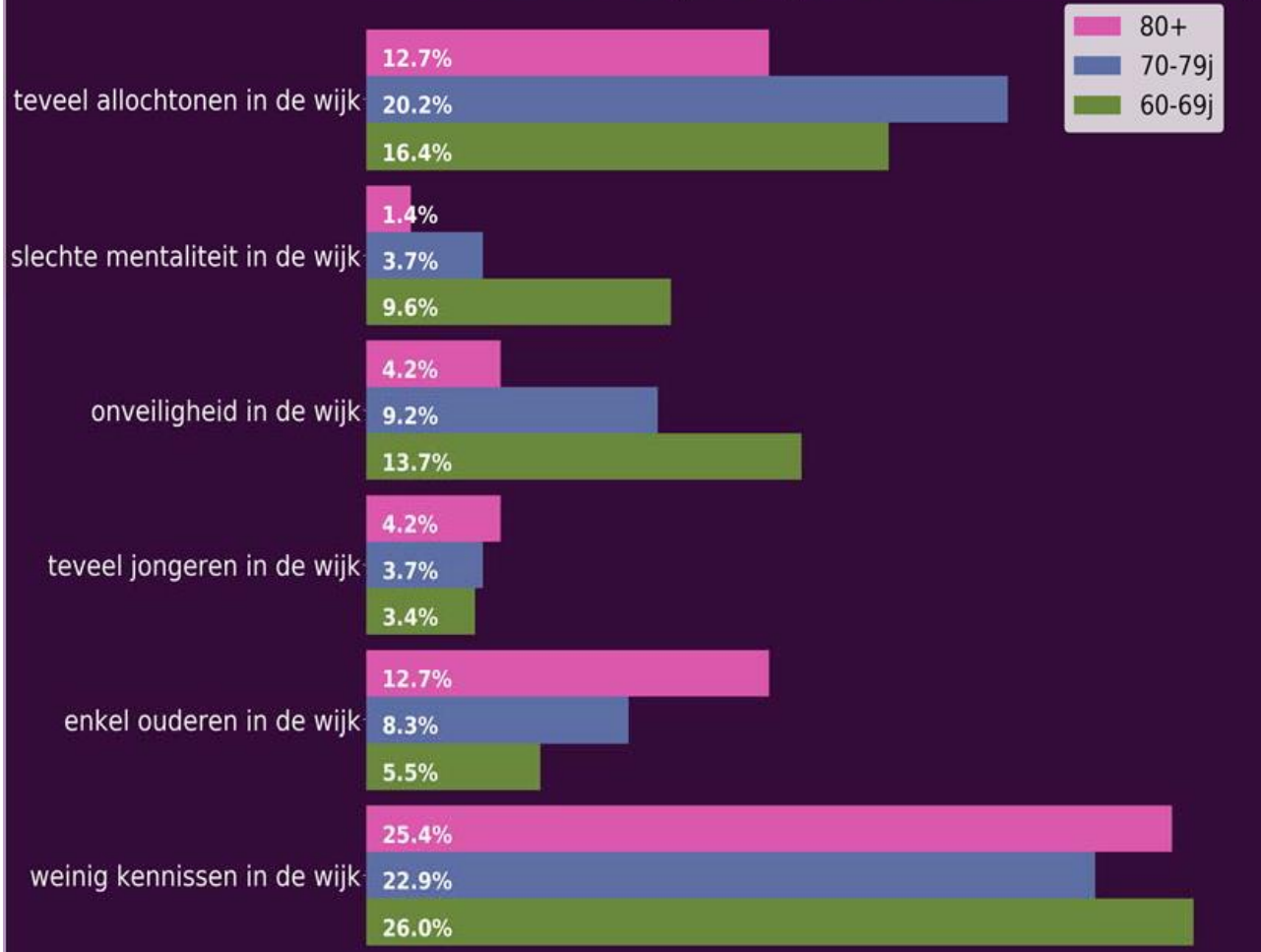

Leefsituatie wijk ifv personen

Leefsituatie in de wijk mbt personen in functie van leeftijdsklasse

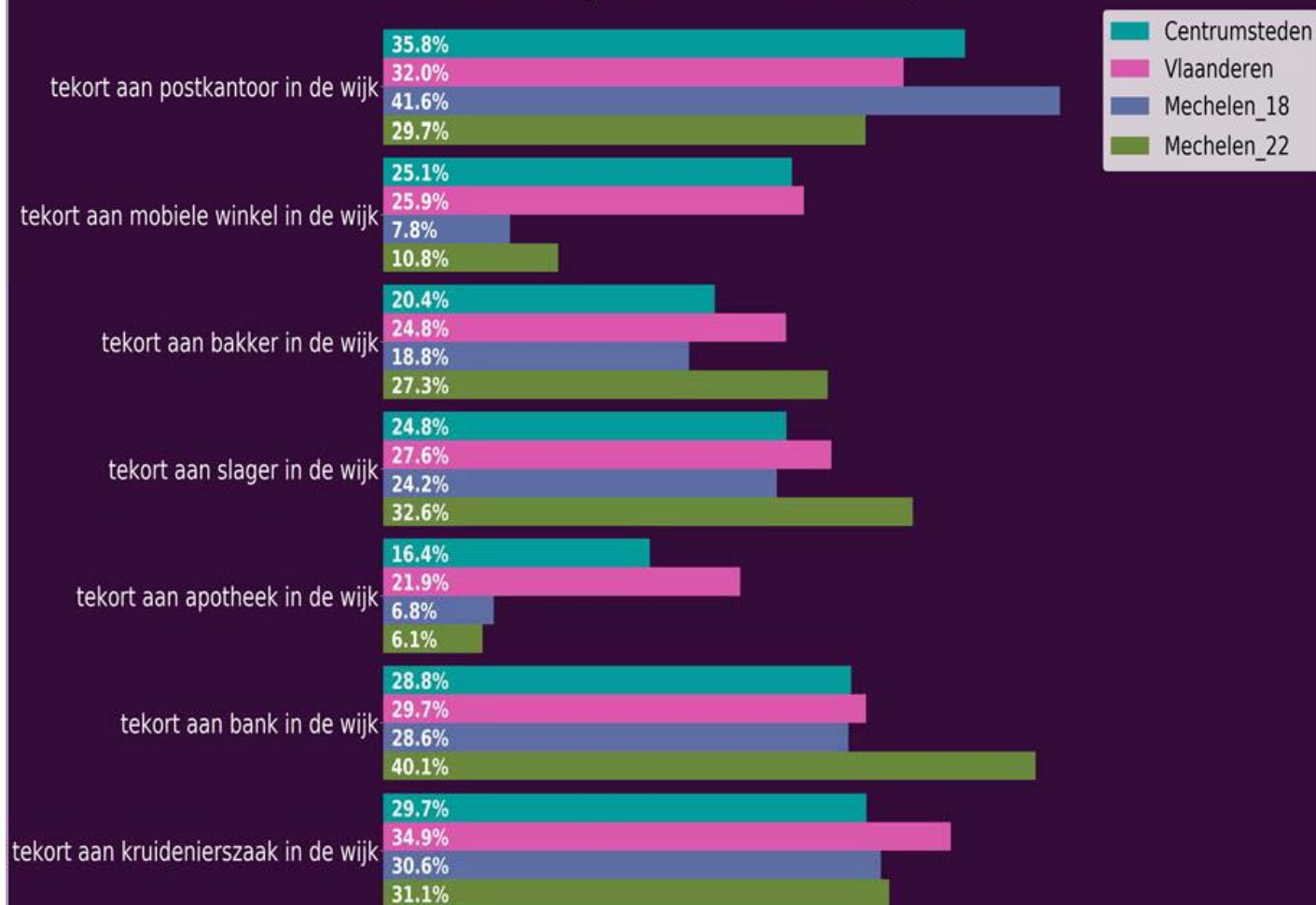

GEOGRAFISCHE SPREIDING

in %	Centrum	Dorpen	Buitenwijken
Te weinig voorzieningen (32,5%)	22,5	46,3	30,3
Verkeer is te druk (44,3%)	45	46,3	41,8
Weinig kennissen in buurt (25,3%)	27	28	23
Lawaaihinder (30,8%)	29,7	25,6	24,6

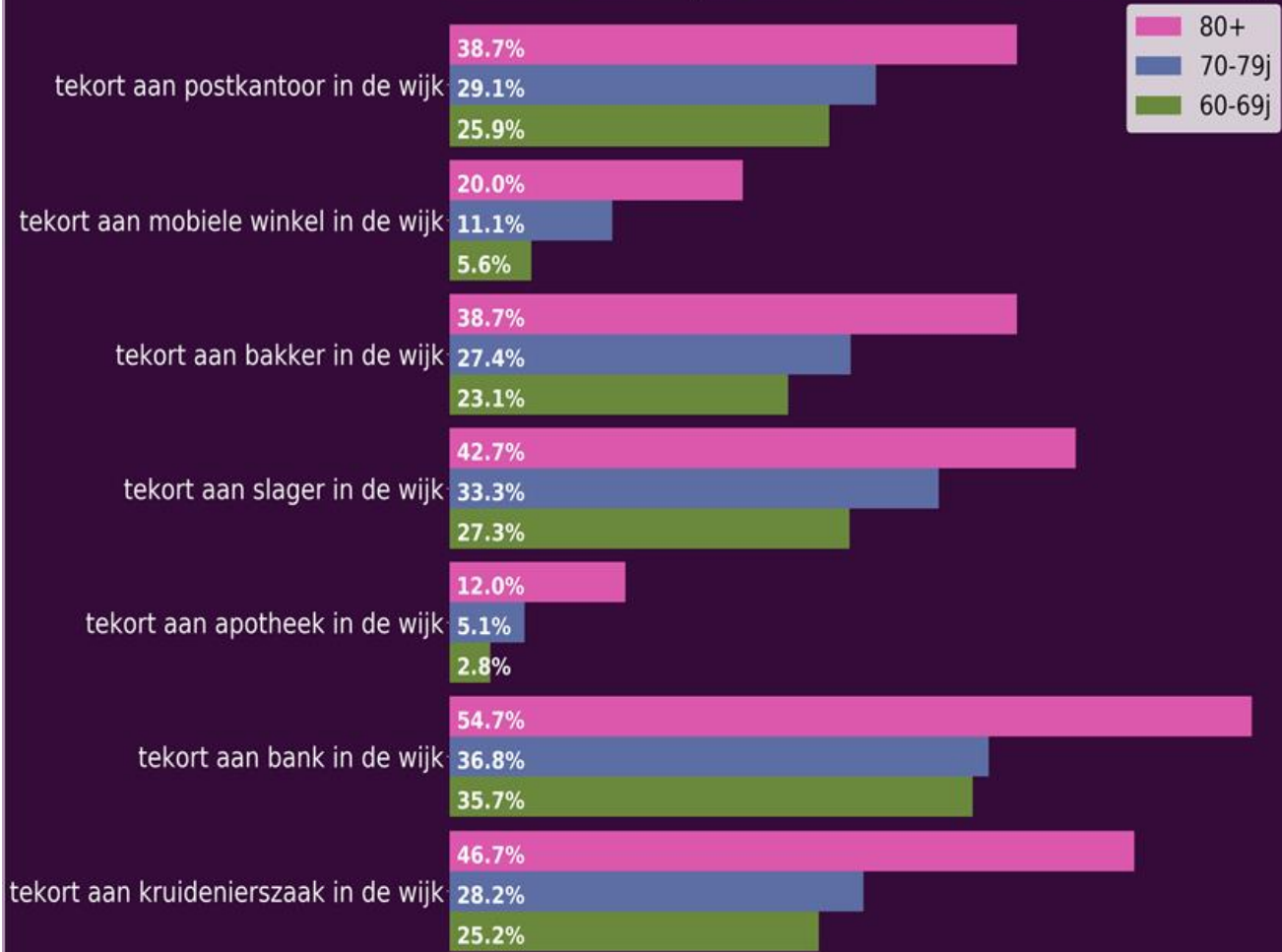
BASISVOORZIENINGEN IN DE BUURT

Basisvoorzieningen die men mist in de wijk

Basisvoorzieningen die men mist in functie van leeftijdsklasse

Missen van basis- voorzieningen in de buurt %	Centrum	Dorpen	Buitenwijken
Kruidenierszaak	27,4	41,5	27
Bank	25,8	52,4	48,4
Slager	26,6	37,8	36,1
Bakker	25,8	34,1	26,2
Buurtcentrum	7,3	9,8	10,7
Mobiele winkel	4,8	15,9	13,1

ONTSPANNING IN DE BUURT

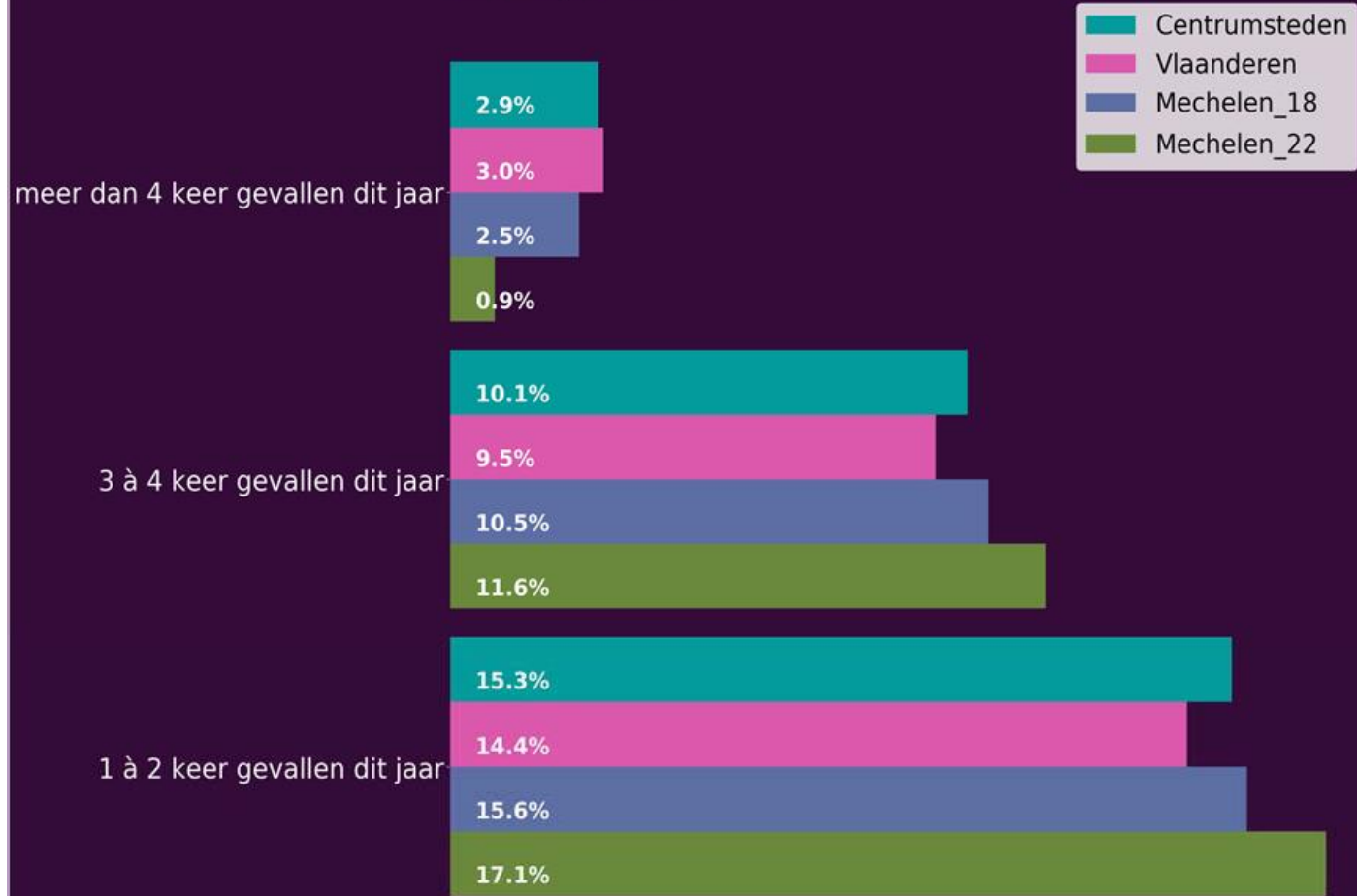
	60-plussers	60-69j	70-79j	80+
onvoldoende gezellig en ontspanningsmogelijkheden in buurt	23,5%	22,6%	22,2%	27,6%

5. GEZONDHEID, ZORG & WELZIJN

- Vermaatschappelijking van de zorg
- Welzijn en welbevinden zijn belangrijk voor ageing in place

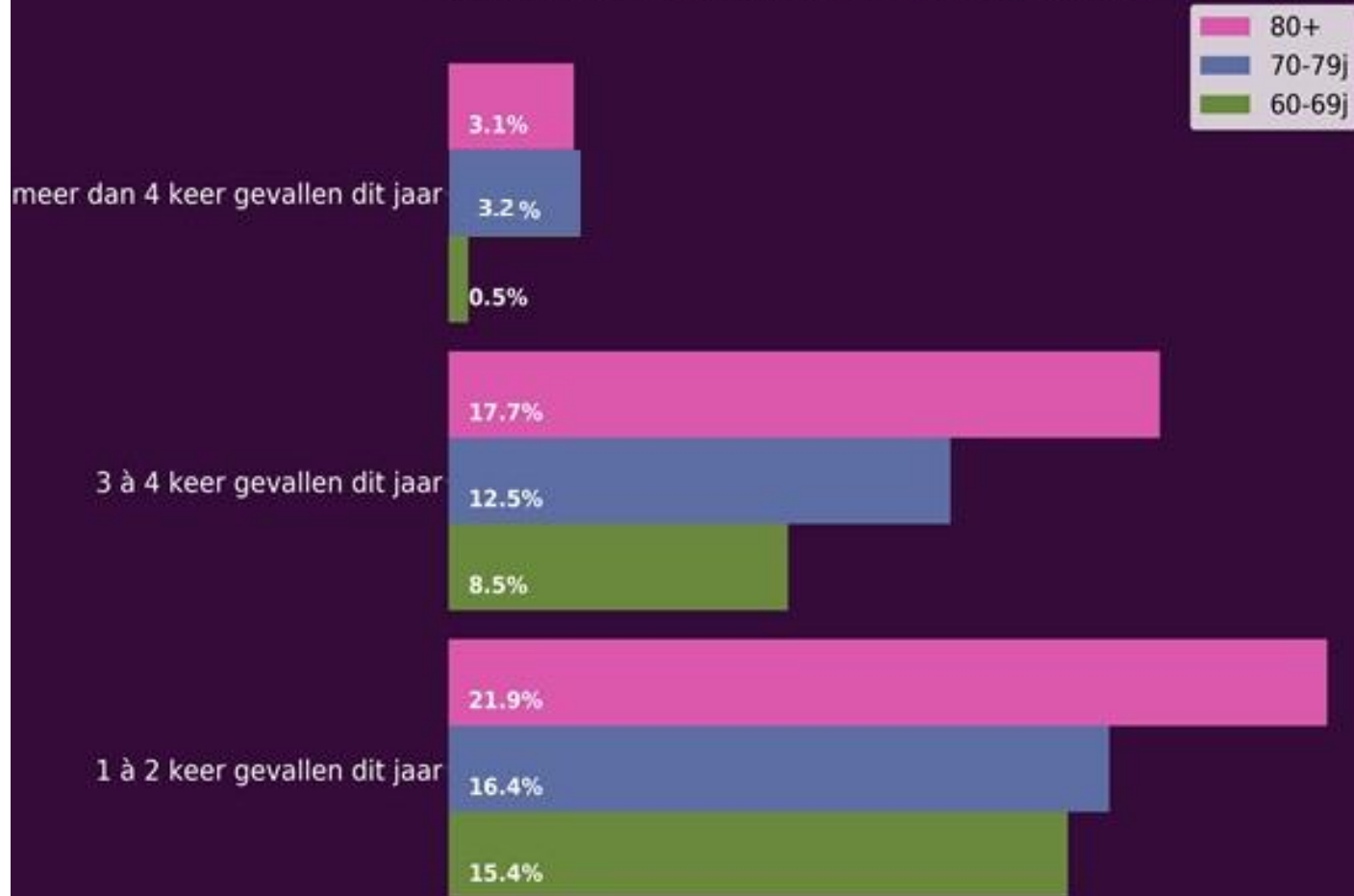
VALLEN

Valfrequentie

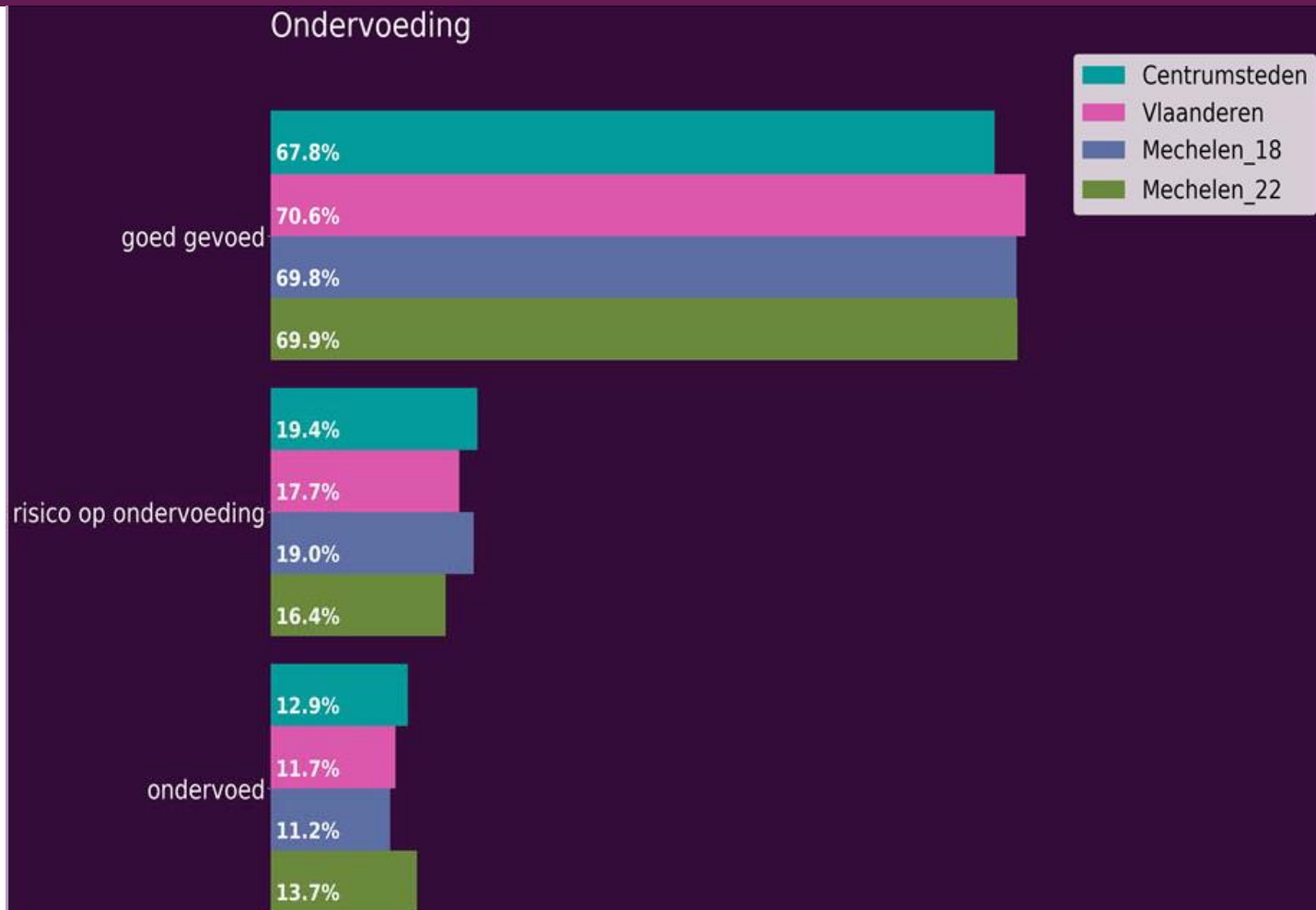

Valfrequentie in functie van leeftijdsklasse

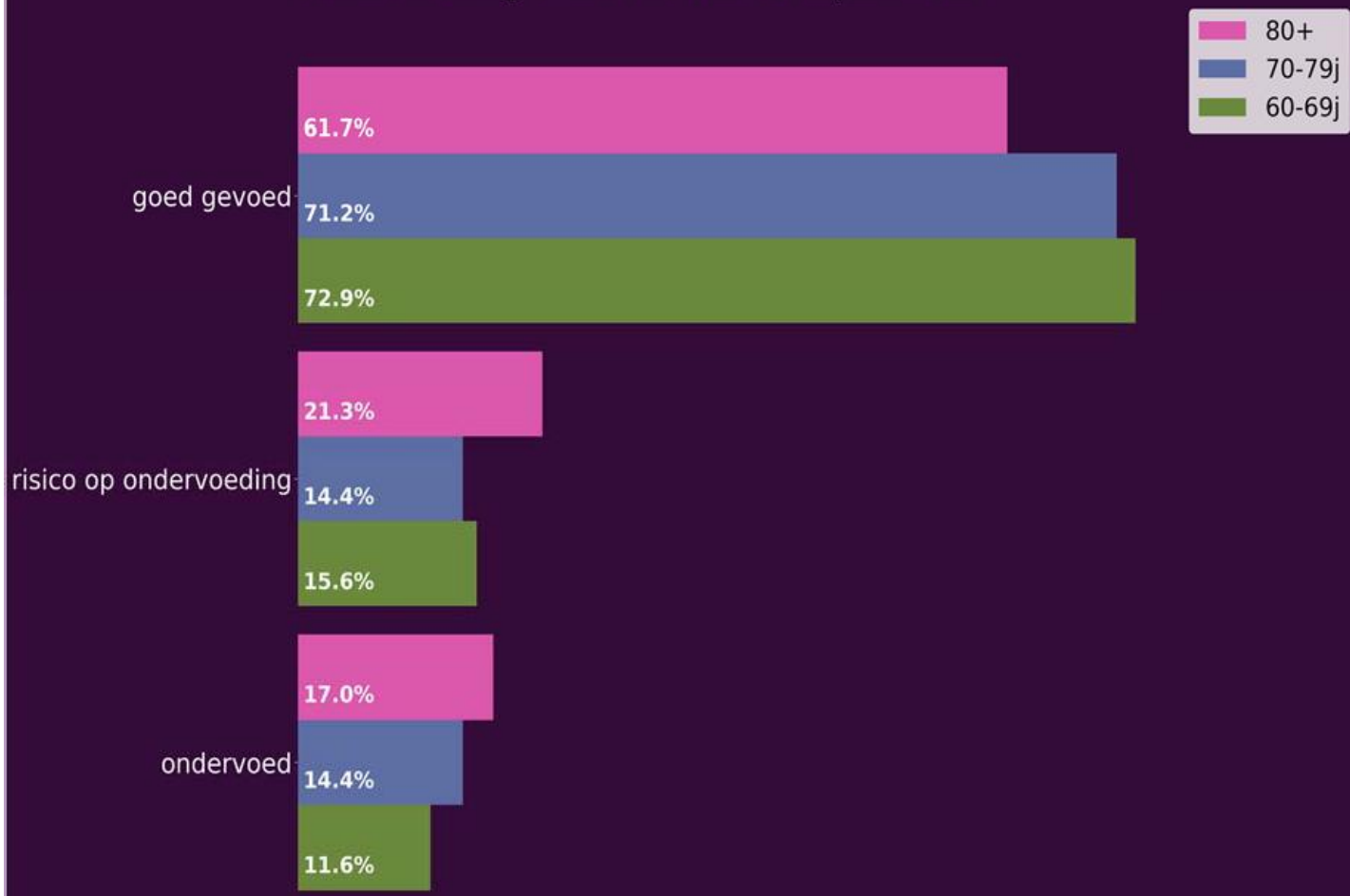

ONDERVOEDING

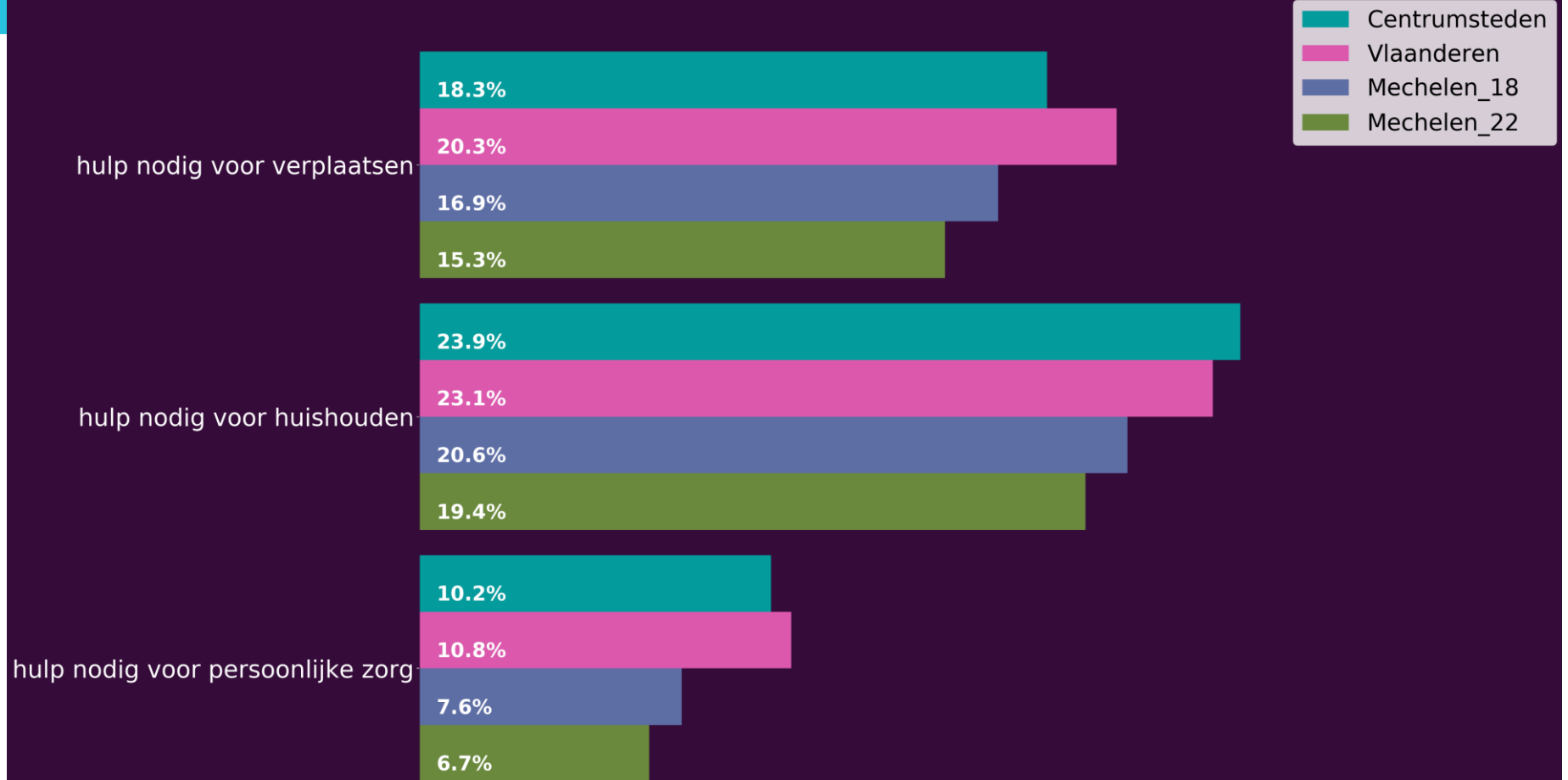

Ondervoeding in functie van leeftijdsklasse

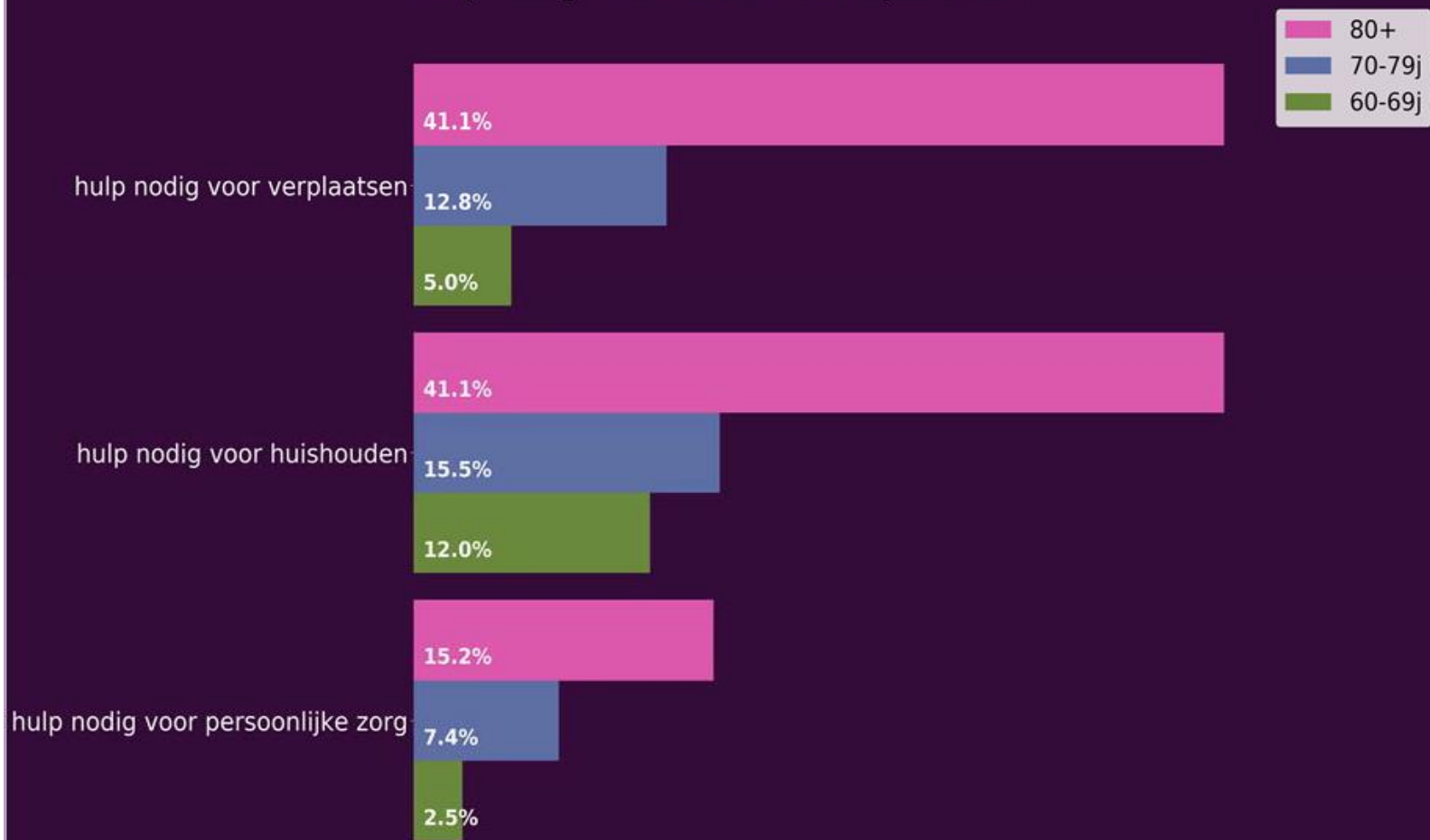
HULP NODIG

Hulp nodig voor

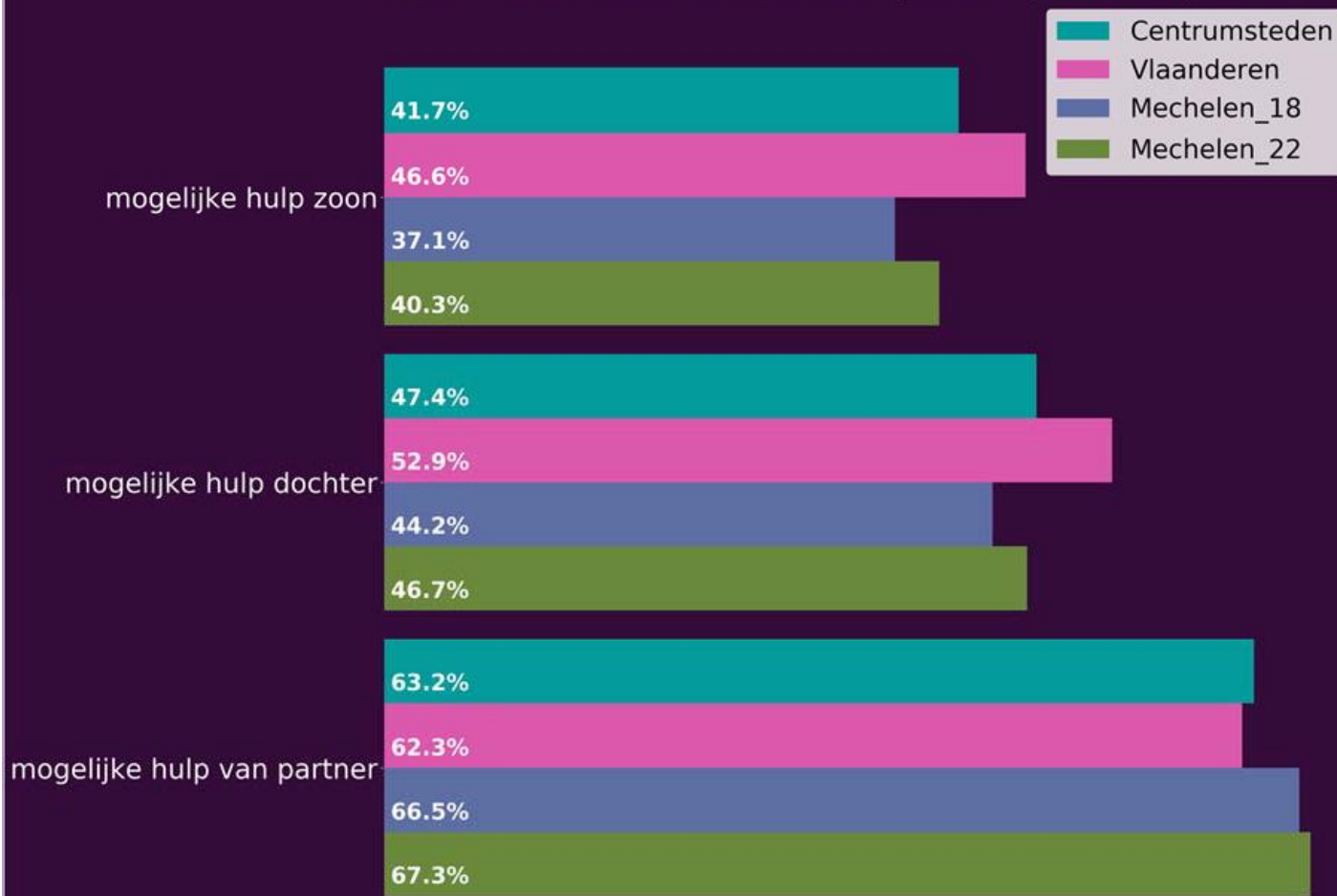

Hulp nodig in functie van leeftijdsklasse

POTENTIEEL SOCIAAL ZORGNETWERK

Potentieel sociaal netwerk 1: partner, dochter, zoon

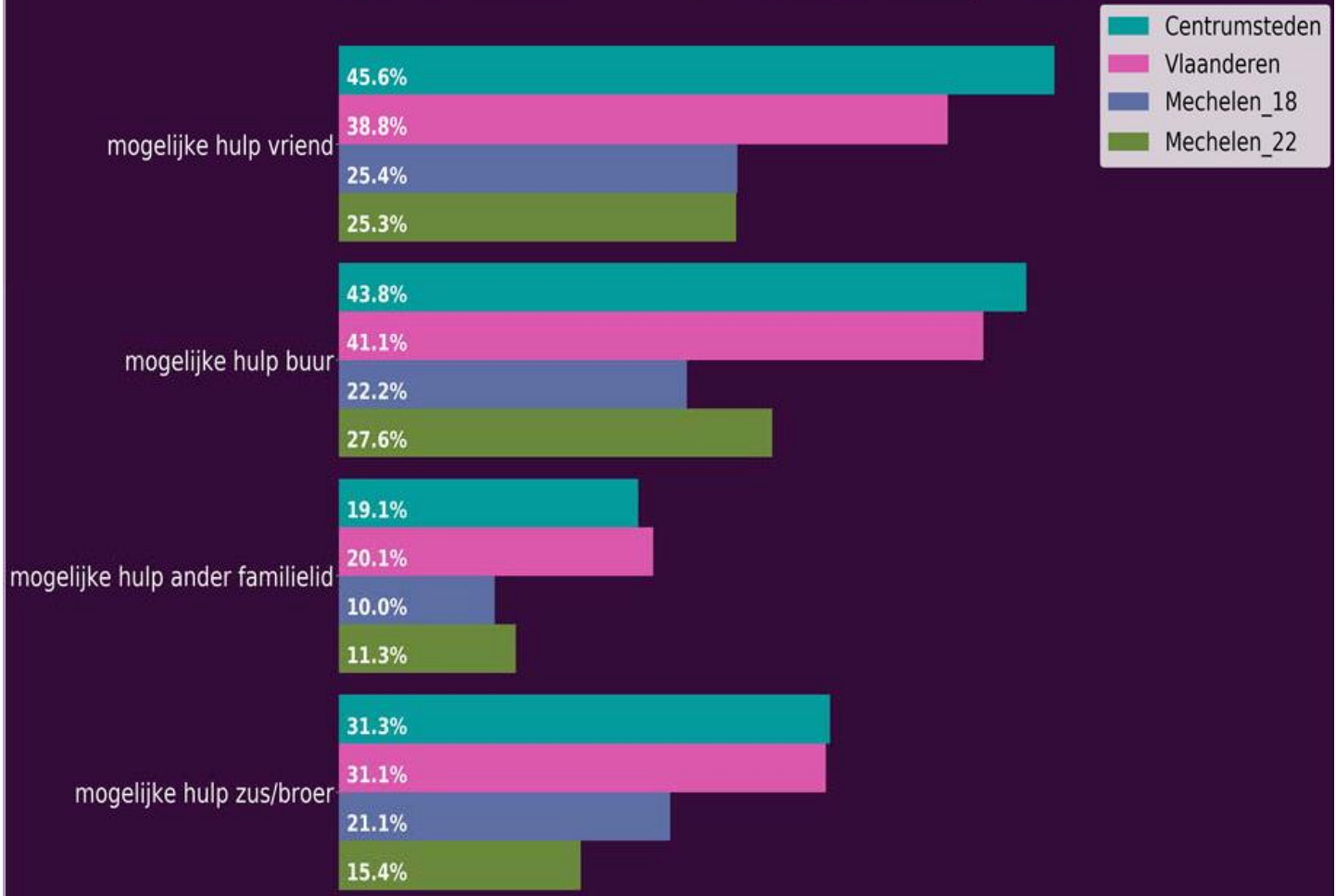

Potentieel sociaal netwerk 2: Kleinkind, schoonzoon en -dochter

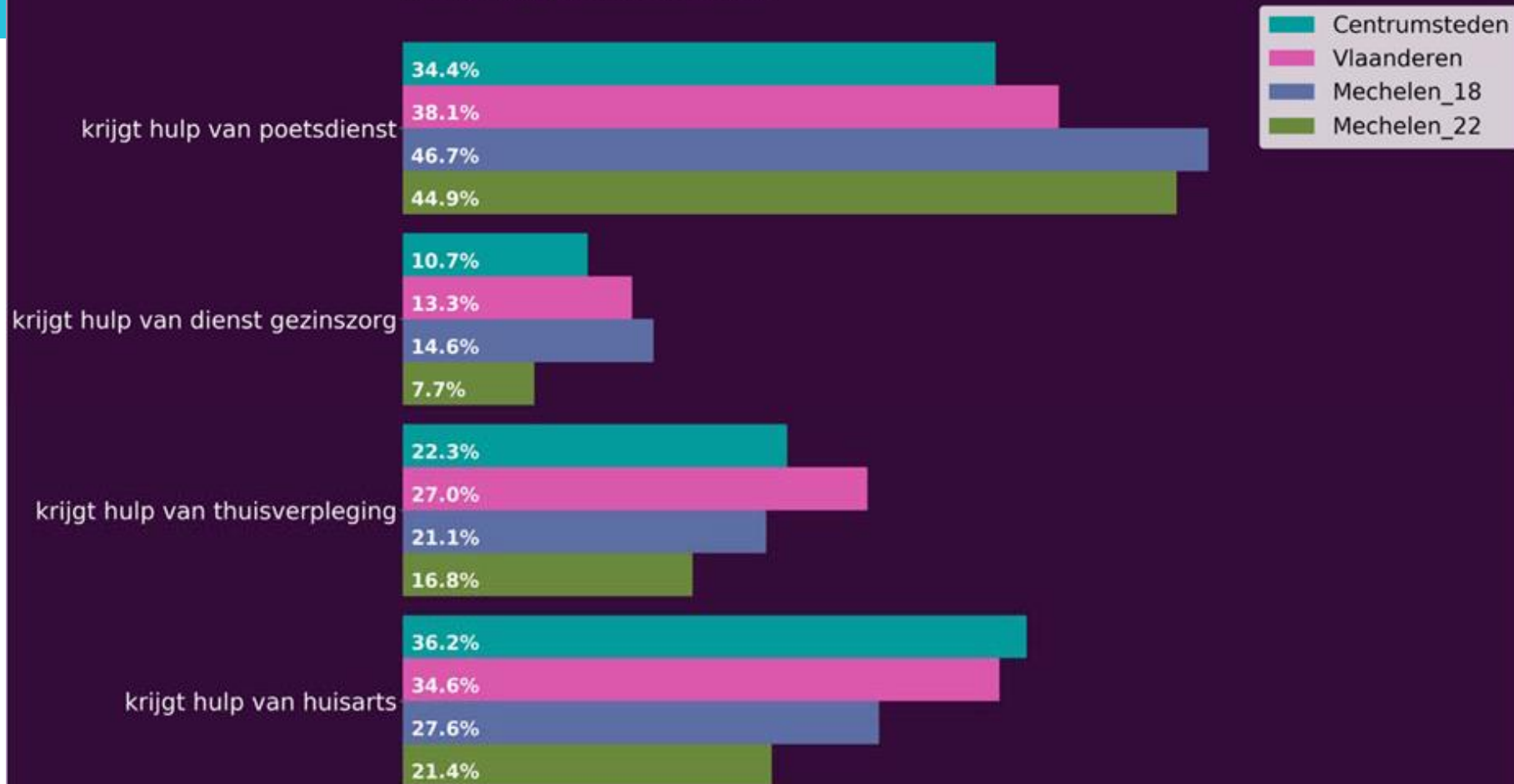

Potentieel sociaal netwerk 3: Zus/broer, familie, vrienden en buren

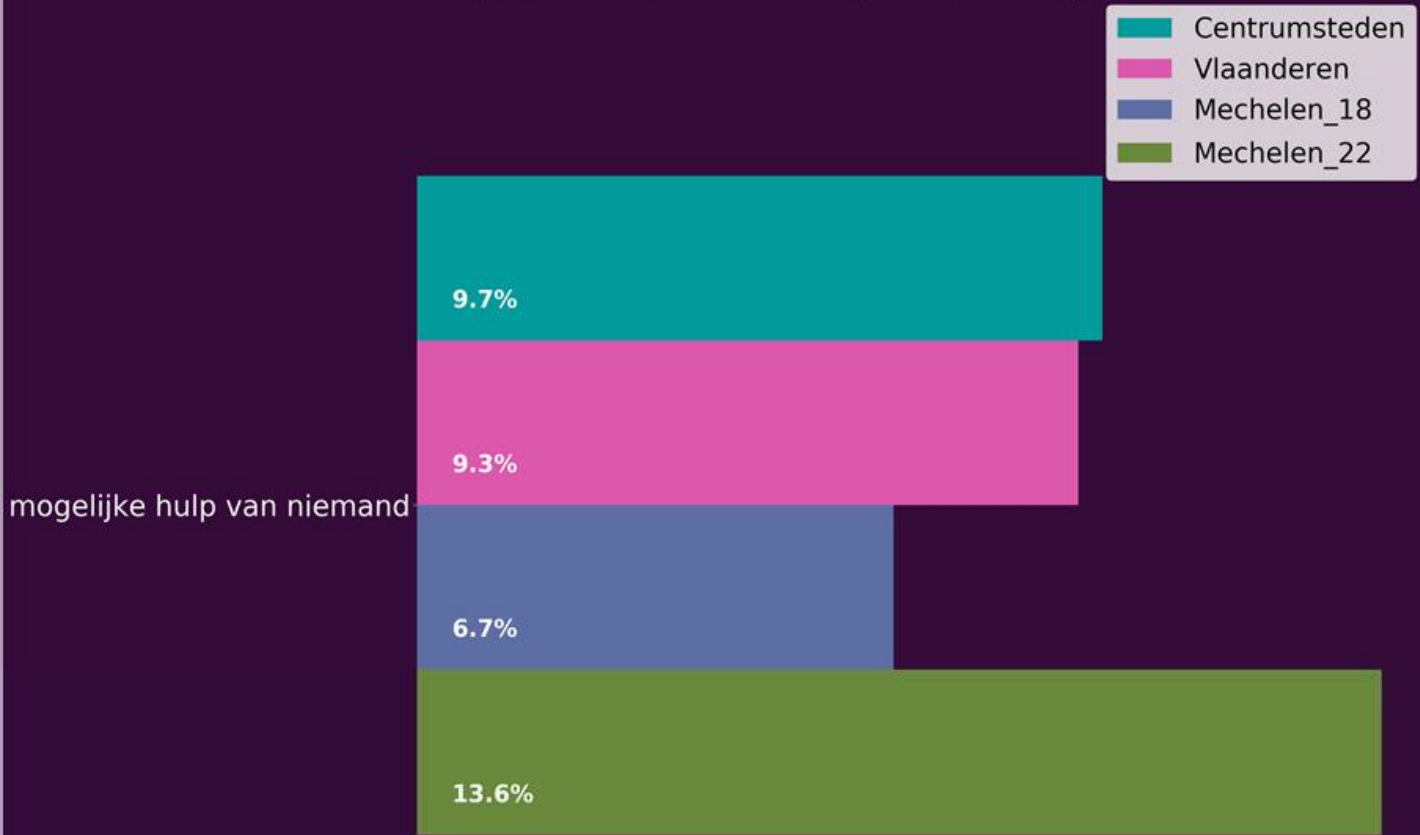

Hulp van professionelen

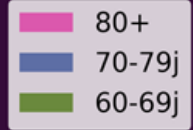

Hulp van niemand, terwijl hulp nodig is

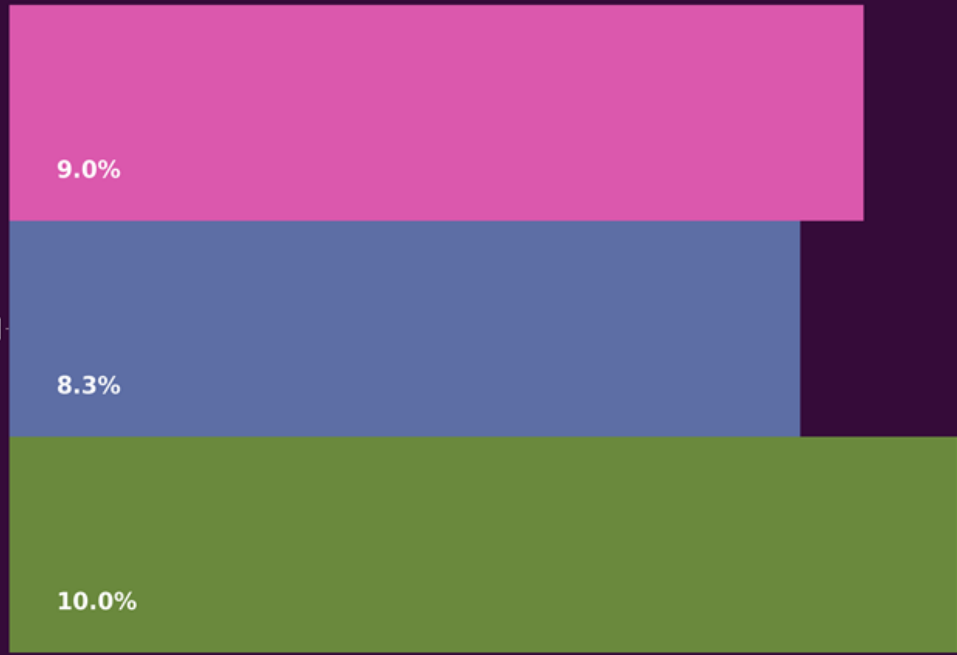

Hulp van niemand in functie van leeftijdsklasse

mogelijke hulp van niemand

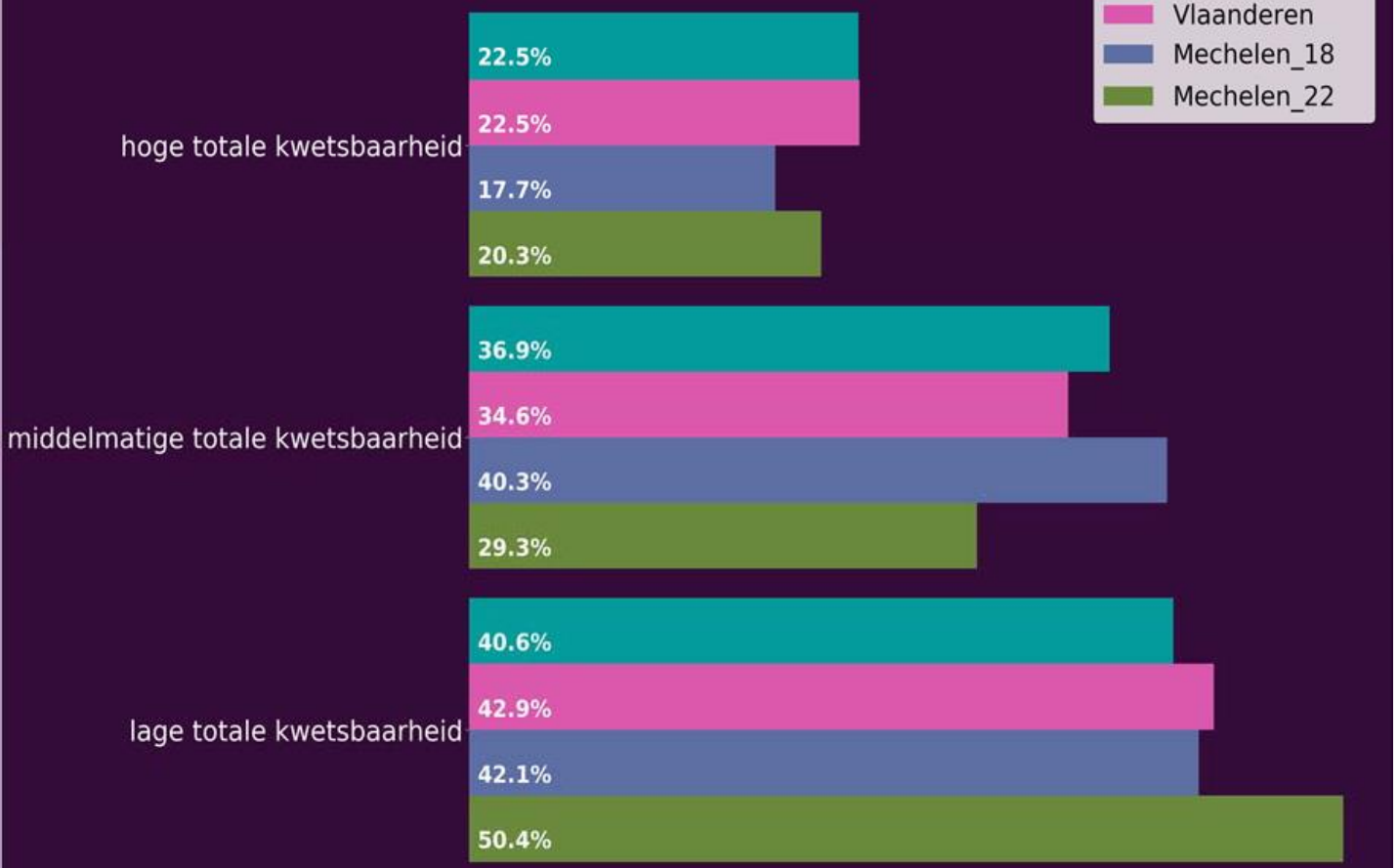
5. WELZIJN

- Kwetsbaarheid
- Eenzaamheid

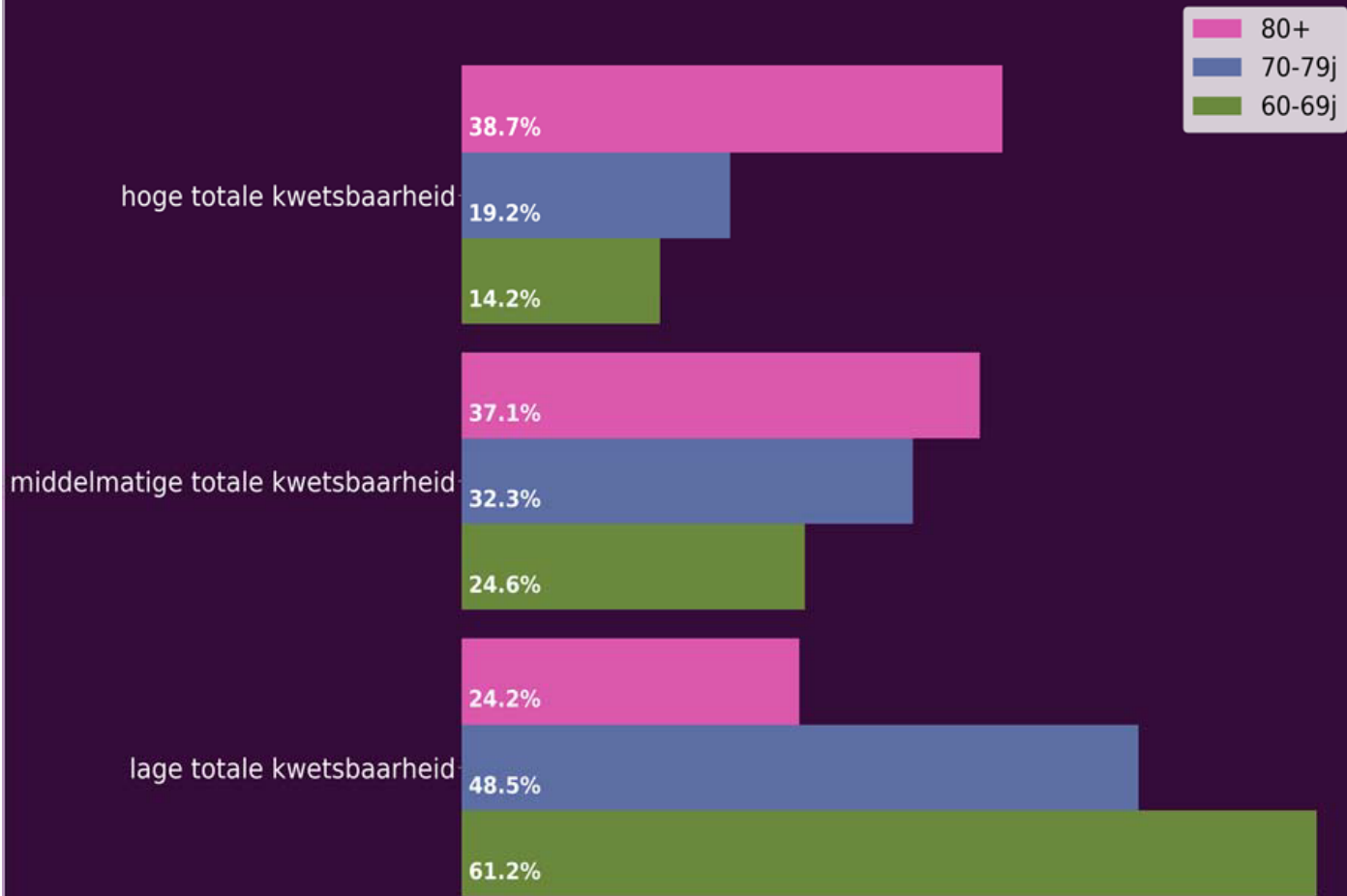
Totale kwetsbaarheid

- Centrumsteden
- Vlaanderen
- Mechelen_18
- Mechelen_22

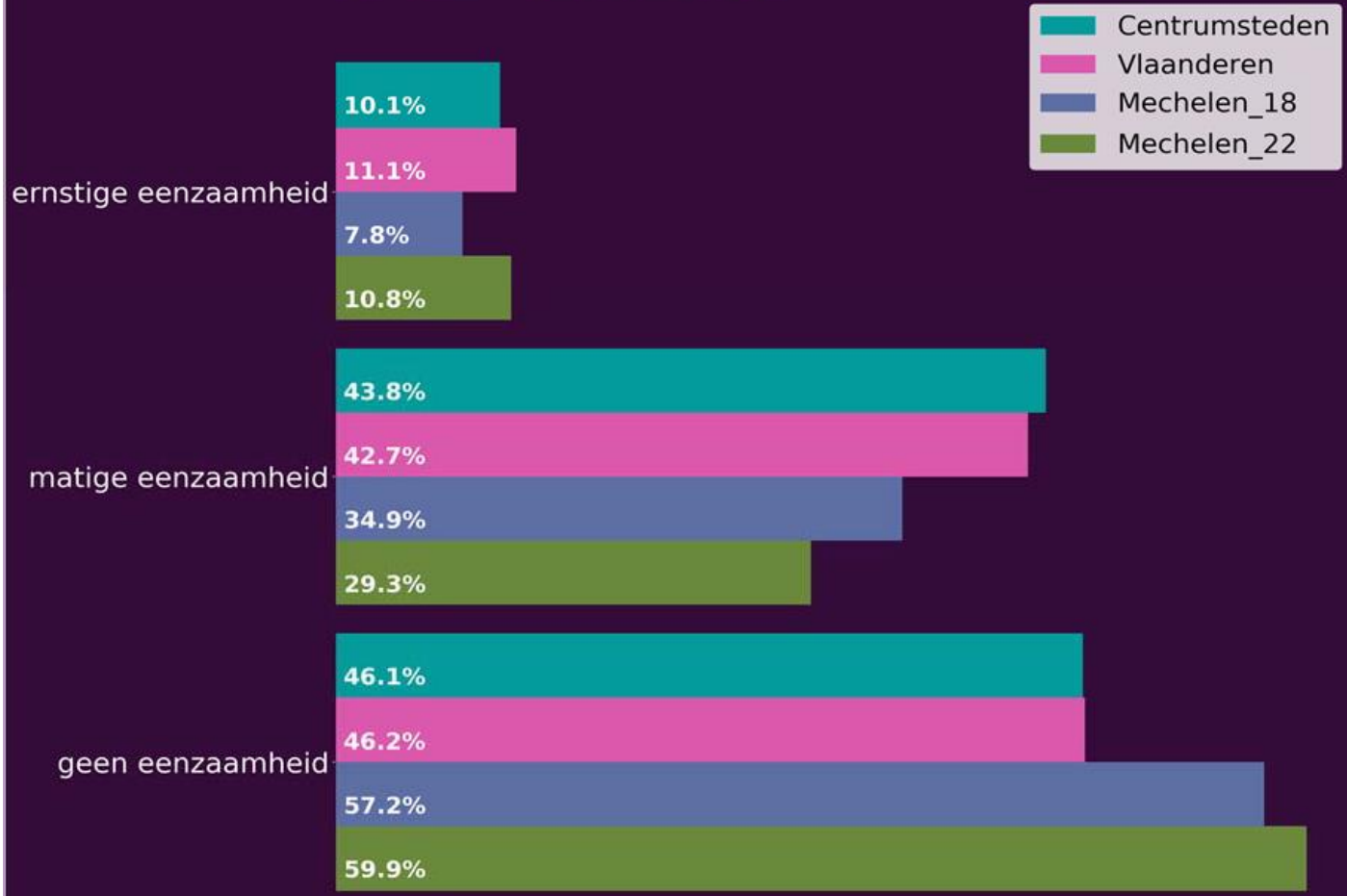

Total kwetsbaarheid in functie van leeftijdsklasse

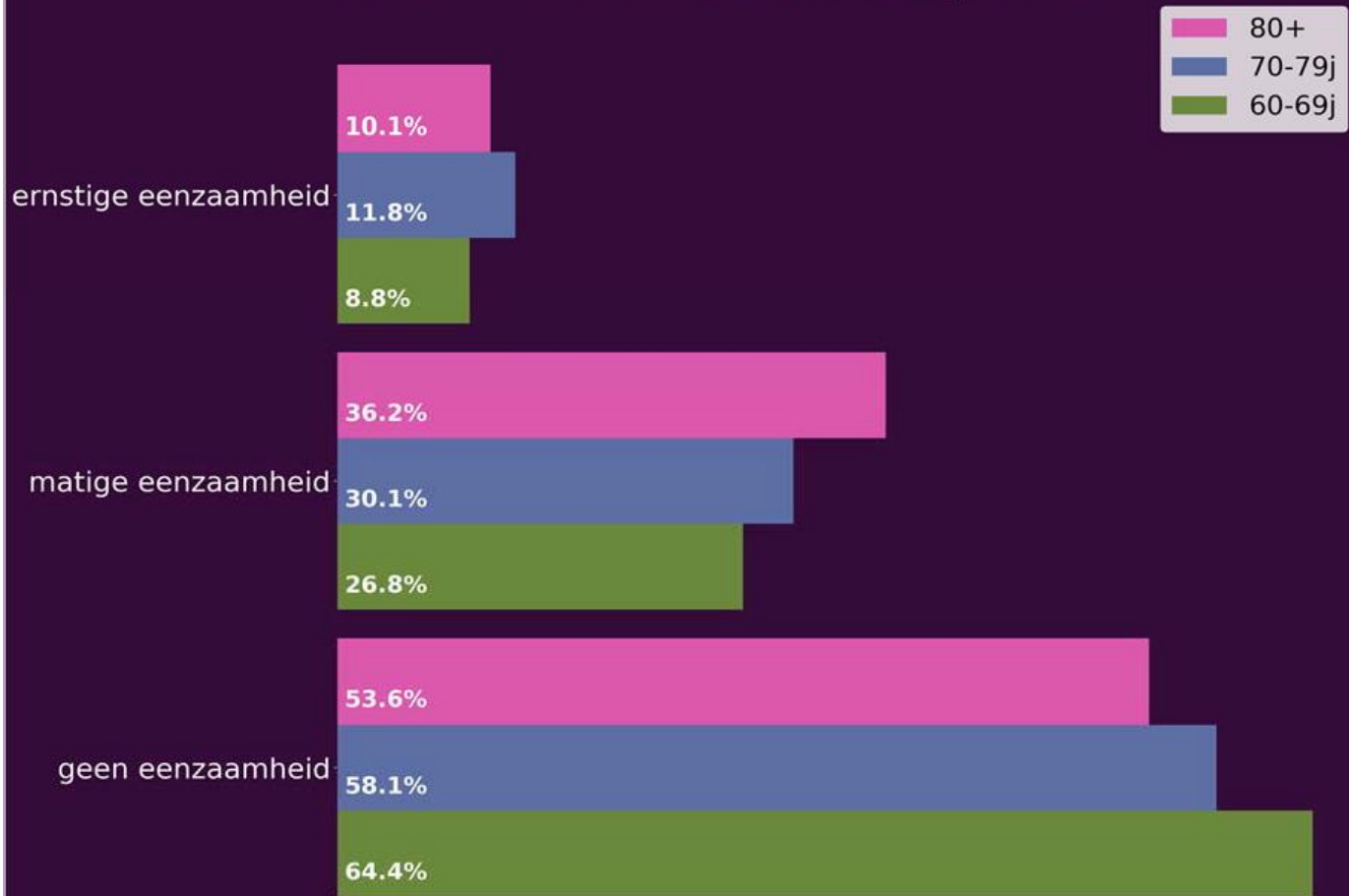

Eenzaamheid in klassen

Eenzaamheid in functie van leeftijdsklasse

6. VRIJE TIJD

- Verenigingen
- Cultuur
- Hobby's & ontspanning

TOP 10 HOBBY'S & ONTSPANNING

	Mechelen_22	Mechelen_18	Vlaanderen	Centrum- steden
wandelen/fietsen	78,40%	73,90%	66,80%	70,30%
op café/uit eten gaan	60,80%	67,90%	51,80%	57,10%
lezen van boeken	49,70%	52,10%	43,10%	48,90%
maken van reizen/uitstapjes	45,90%	43,40%	35,50%	38,50%
tuinieren	44,10%	42,10%	55,30%	45,20%
winkelen	43,90%	53,60%	45,70%	47,30%
doen van herstellingen in huis	33,20%	30,90%	33,40%	30,10%
knutselen/handwerk	31,00%	23,00%	28,20%	26,10%
uitvoeren van andere sporten	20,50%	19,90%	16,40%	18,70%

VERENIGINGEN

Vereniging : 32,5% is lid; vooral 70-plussers

Ouderenverenigingen

- 16,5% is lid; bij 80-plussers: 27,2%
- 37,1% denkt er over na om lid te worden; bij 60-69j: 40,9% en bij 70-79j 38,7%

	Centrum	dorpen	Buitenwijken
Lid van	14,7	21,7	15,7
Potentieel lid van	36,7	39,6	36,6

CULTUUR EN ACTIVITEITEN

- Bioscoopbezoek: 20,5%
- Bijwonen concert: 15,9%
- Bezoek aan museum: 29,2%
- Bezoek aan monument: 26,9%
- Deelname door 80-plussers is beperkt; gaan meest naar concert (11%)

BELEMMERINGEN DEELNAME

60-plussers	80-plussers
1. Geen interesse (42,5%)	1. Fysieke belemmeringen (44%)
2. Tijdstip (23,8%)	2. Geen interesse (42,9%)
3. Geen tijd (22,6%)	3. Afstand (29,8%)
4. Te duur (20,6%)	4. Tijdstip (25%)
5. Andere hobby (18,9%)	5. Gebrek aan eigen vervoer (22,6%)

7. MAATSCHAP- PELIJKE PARTICIPATIE

*Ouderen bieden meer zorg
dan ze zorg nodig hebben*

- Informele rollen
- Vrijwilligerswerk
- Beeldvorming

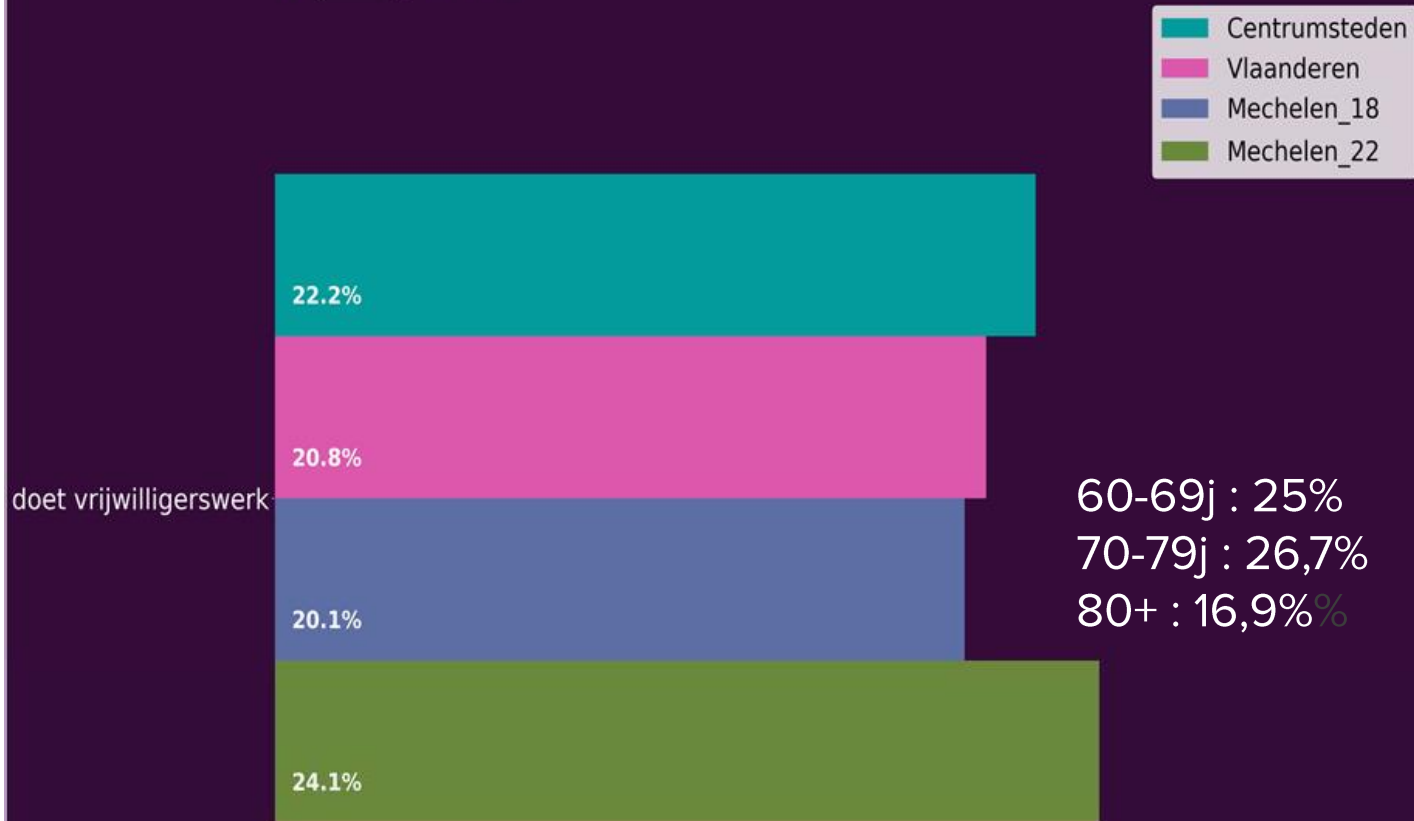

INFORMELE ROLLEN

- 36,1% vangt kleinkinderen op
(in 2017: 47%; in CST 41,3%)
- Mantelzorg:
gemiddeld 3,5 uur per week
- Vrijwilligerswerk:
gemiddeld 4,9 uur per week

VRIJWILLIGERSWERK

Vrijwilligerswerk

Potentieel vrijwilligerswerk

- Centrumsteden
- Vlaanderen
- Mechelen_18
- Mechelen_22

ja, ja misschien vrijwilligerswerk willen doen

60-69j : 46%
70-79j : 23,3%
80+ : 10%%

BEELDVORMING

Does your building
also need a facelift ?

0800 / 94520

JOHN SAEY
A NEW LIFE FOR BUILDINGS

ALLE WERK - RENOVATIE
VERBODEN - BEWAKEN
"DRANK"
+31 484 920 407
+31 484 920 411
www.johnsaeys.nl

250
Schooten
DRANK

Getrouwd
met een
oud meubel ?

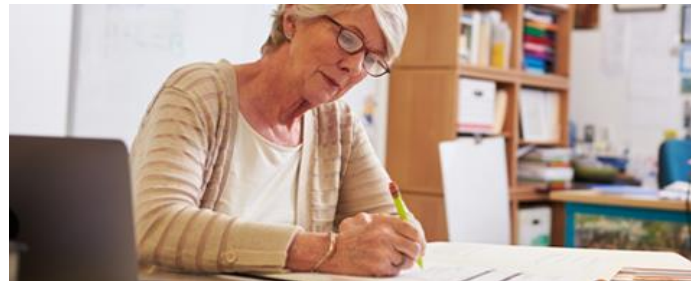
vastiau
godeau
MEUBELEN

ALSEMBERG • E19 - AFRIJ 20

-
- 66,4% heeft het gevoel dat ouderen worden achtergesteld of benadeeld
 - 65% zegt: ‘sommige mensen doen alsof ik de maatschappij niets meer te bieden heb nu ik ouder ben’
 - 56,7% heeft er moeite mee om tot de ouderen te behoren

ONS LICHAAM VERANDERT (VANAF 25 JAAR)

ONS BREIN VERANDERT

'Dit is een essentieel boek voor de rest van je leven.' — Daniel H. Pink, auteur van *Drive*

Daniel J. Levitin

Hoe ouder, hoe beter

Een geslaagd leven volgens
neurowetenschappelijke inzichten

Uitgeverij Pluin

Sommige delen van ons brein werken minder goed; andere delen beter

- We verwerken minder snel informatie (vb moeilijk op namen komen)
- Maar we herkennen sneller het grotere plaatje. We leggen linken en onthouden zo.

DUS...

MECHELEN

- Meer ouderen met een hoger inkomen en opleidingsniveau
- Meer ouderen melden een tekort aan basisvoorzieningen in de buurt
- Meer ouderen voelen zich veilig
- Minder ouderen vangen kleinkinderen op
- Meer ouderen hebben last van verkeersdrukke
- Minder ouderen rijden met de wagen
- Meer ouderen gebruiken internet

MEMORANDUM OUDERENRAAD

Een daadkrachtig ouderenbeleid

Gemaakt op basis
van het ouderen-
behoeftenonderzoek

12 AANBEVELINGEN

- Geef ouderen een structurele stem in het beleid
- Hou voet- en fietspaden toegankelijk voor iedereen
- Voorzie groene ruimtes in alle buurten
- Maak van mobiliteit voor minder mobiele Mechelaars een prioriteit

- Zelfstandig blijven, een leven lang
- Maak van de buurtwerking een prioriteit
- Bevorder de begeleiding, ondersteuning en ontzorging van ouderen

- Ontwikkel een veelzijdig preventiebeleid rond gezond, actief en kwaliteitsvol ouder worden
- Ondersteun socio-culturele verenigingen en de Mechelse Ouderenraad

- Faciliteer en stimuleer nog meer het vrijetijdsaanbod en heb aandacht voor vrijwilligers
- Verbeter de publieke beeldvorming over ouderen
- Betrek ouderen actiever bij de realisatie van een klimaatneutrale stad

EEN LEEFTIJDVRIENDELIJK MECHELEN

Zorgt ervoor dat elke inwoner, zowel op jonge, als op oudere leeftijd, op een actieve en kwaliteitsvolle manier ouder kan worden en kan deelnemen aan het leven in de stad.

HOE?

- Biedt een antwoord op de wensen en noden van wie ouder wordt
- Erkent de diversiteit en de uiteenlopende competenties van ouderen.
- Neemt drempels weg en voorziet waar nodig ondersteuning.
- Ouderen kunnen er blijven participeren en zich blijven ontplooien.

En doe dit **samen met de ouderen** (partner: Mechelse Ouderenraad, ouderenverenigingen)

NEEM CONTACT OP

- Tina Vanhoye 0479 99 75 52

tina.vanhoye@mechelen.be

www.mechelen.be/senioren

- Nina Van Baelen 0475 44 40 25

toegankelijkheid@mechelen.be

www.mechelen.be/toegankelijkheid

BEDANKT